

مک‌کشر، در حرکت تجربی این

«نه» جامعه ملل به ترامپ!

پایان زمان تحریم تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران براساس معاهده پروتکل از صدر اخبار قرار گرفت. اگرچه تحریم تسلیحاتی ایران از آغاز پیروزی انقلاب و تشکیل جمهوری اسلامی ایران از سوی دولت آمریکا، به صورت «تحریم اولیه» وجود داشته است، اما از سال ۲۰۰۷ میلادی، دولت آمریکا همواره تلاش کرد تا آن را از طریق تحریم‌های سازمان ملل به‌صورت «تحریم اولیه» مورد قبول جامعه ملل قرار دهد و تحریم همه جانبه ایران را از آن سال تا امروز سیاست اصلی و محوری دستور کار و سیاست خارجی خود قرار داد. در این سال‌ها با وجود توافق محدود برجام هر نوع خرید یا فروش تسلیحات سنگین یا به قول معروف، «استراتژیکی» فقط با محدودیت‌ها آن هم با نظارت بین‌المللی امکان‌پذیر شد. براساس معاهده برجام، پس از پنج سال از این مدت با توافق نه تحریم تسلیحاتی بابت «لغو» و شرایط انجام آن عادی می‌شد. از سال گذشته، وزارت خارجه آمریکا از ۲۷ مهرماه، روش‌شماری با نام «کشیدن ماشه» و اندازه‌زی و اعلام کرد با توجه به تحولات و چرخش‌های منطقه خاورمیانه، محدودیت‌های تحریمی و تروریستی ایران که موجب بی‌ثباتی بین‌المللی می‌شود، جامعه ملل باید همچنان مجموعه تحریم‌ها را از جمله تحریم همه‌جانبه تسلیحاتی علیه ایران را ادامه دهد و در لغو آن بعد از پنج سال براساس معاهده برجام، نپذیرد.این رویکرد دولت ترامپ که به‌طور مستمر با جنجال‌های سیاسی – تبلیغاتی همراه بود، سرانجام ششکست خورد، نه به عمل «جامعه ملل» به درخواست و فشارهای دولت ترامپ، نه گفت و آن را رد کرد. اگرچه برخی از تحلیلگران سیاسی، لغو تحریم‌ها براساس توافق برجام بعد از پنج سال را هنوز عادی ندانند و روابط ایران با دیگر کشورها، به ویژه کشورهای غربی و علیه خصوصی‌ها کشور اصلی (اروپا – فرانسه، آلمان و انگلیس – نمی‌دانند، اما ارزیابی همه به ششکست تلاش‌های دولت ترامپ براساس اچ‌تی‌اس است «یکپارچه‌گرایی» او معطوف شده است و درباره اینکه در آینده لغو آن، چه تأثیری در معادله تجاری ایران، به‌ویژه در بخش تسلیحاتی خواهد داشت، نظار ظاهری گوناگون و متفاوت داده می‌شود.

«دکتر خسرو» نماینده قبلی جمهوری اسلامی ایران در دفتر سازمان ملل که چند سال به‌صورت مستقیم شاهد تلاش‌های ترامپ و وزیر خارجه‌اش (پنتو) برای تحریک جامعه ملل به تحریم ایران بوده است، در نوشته‌ای با نام «ایران در برابر مثلث ناشنی» درباره پایان ۵ ساله دیند از قبول توافق برجام می‌نویسد: «آمریکا در سال ۲۰۱۸ یکپارچه از برجام خارج شد و تحریم‌های فراوانی گسترده‌ای ضدايران وضع کرد. آمریکا قطعنامه اجماعی ۲۳۳۱ را که خود از پایان اصلی آن بود زیر پا گذاشت و از آن قانع باز نماند. طرف اعلام کرد هر کشور و شرکت و نهادی را که از مذاق این قطعنامه (که برای همه کشورها لازم‌الاجراست) تبعیت کند مورد تحریم قرار خواهد بود. با وجود این هدف و عکس‌نوی می‌توانی ایران، آمریکا و هیچ اعضای برجام – به‌عنوان نارضایتی ایران از عدم مقابله با یکپارچه‌گرایی آمریکا و جبران خسارت‌ها – در برجام مانندند تا تاریخ ۱۸ اکتبر فرا رسد. آمریکا دو اقدام در شورای امنیت برای ممانعت از رفع این محدودیت‌ها انجام داد که هر دو با شکست قاطع روبه‌رو شد: نخست خواستار تحریم تسلیحاتی ایران شد که فقط یک رای موافق آورد و آمریکا به عنوان یک عضو دائم ششورا با چنین بی‌برویی بین‌المللی روبه‌رو شد. سپس اعلام کرد همه قطعنامه‌های تحریمی گذشته شورا را دوباره باز می‌گرداند که این کنش ناموجه آمریکا نیز با ایستادگی تمام اعضای شورا روبه‌رو شد.

همچنین ۱۳ عضو دیگر ششورا در نامه‌های انفرادی یا مشترک رسماً اعلام کردند که آمریکا دیگر مشارکتی در برجام نداشته و خود از برجام خارج شده و برنامی نمی‌تواند هم برجام و هم قطعنامه ۲۳۳۱ را نقض کند و هم مدعی برگرداندن تحریم‌های پیشین باشد.» مثلث آمریکا، دولت سمعودی و نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی همه تلاش خود را به کار بستند تا مگر پیشنهاد دولت ترامپ در شورای امنیت سازمان ملل برای ادامه تحریم‌ها و پذیرش سیاست «فشار حداکثری» علیه ایران را به تصویب برسانند. اکنون و روز اعلام علنی شکست تلاش‌های این مثلث است که «دکتر خسرو» را «ایران (در برابر مثلث ناشنی) نماینده می‌شوند: چندانکه بخواهد به اختصار در پایان این نوشته یادآوری می‌شوند: ۱- در داخل کشور، متأسفانه علیرغم تأکید و تذکر رهبر معظم انقلاب، هنوز برخی همچنان برطبل «اختلاف» و نفی دولت مستفتر می‌گویند تا آنجا که به جای تأیید لغو تحریم تسلیحاتی براساس توافق برجام تا حد امکان به تحریف نفیس جمهوری، آن هم به‌طور آشکار به میدان آمده‌اند و بدون تردید به رسانه‌های معاند و یکپانه خوراک مناسب سیاسی – تبلیغاتی می‌دهند. طرفه آنکه این افراد خود را پیرو بی‌چون و چرای رهبری نیز می‌دانند در حالی که همه محافل رسمی و غیررسمی در سطح بین‌المللی، امروز را روز پیروزی دیگر برای جمهوری اسلامی ایران و شکست آشکار سیاست‌های یکپارچه‌گرایی ترامپ و ناکارآمد بودن تحریم‌ها خواهند‌اند!

۲- تردید نباید کرد که جامعه ملل به ترامپ «نه» و بزرگ گفته است و در آستانه انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا ترامپ دچار مصممه شداری شده است که به ناساز مدام این جمله را که بعد از پیروزی در فاصله کمتر از چند هفته با ایران به «توافق بزرگ» خواهد رسید تکرار می‌کند. همین دیروز، ترامپ در سخنرانی انتخاباتی خود گفت «اولین تلفن بعد از پیروزی من آن‌جا جانب ایران خواهد بود!» کترین نشانه از «خرد سیاسی» این است که به‌جای «کینه‌ورزی» شخصی، منافع ملی را مد نظر داشته باشیم و در برابر جبهه گسترده دشمنان مثل «مقامات» وا خدشه‌ناز نکنیم!

۳- ایران امروز در بسیاری از محروهای مسودد نیاز خود به برنامه‌ریزی بطور نسبی موفق بوده است. این گزاره را در سطح بین‌المللی بسیاری از کارکنان سازمان ملل می‌کنند. به‌ویژه در بخش‌های نظامی – تسلیحاتی که ایران امروز را قوی‌ترین دولت مستفر در منطقه غرب آسیای بحران زده می‌نامند. ما امروز در برابر جبهه‌ای از جنگ روانی – تبلیغاتی، خبری قرار گرفته‌ایم که تمام کارسازانی تحریری را در داخل کشور هدایت می‌کنند. آنچه که امروز با خبر لغو بند تحریم تسلیحات بعد از ۵ سال ادامه شده، بدون تردید نه بزرگ جامعه ملل به دولت ترامپ است. جهان در برابر سیاست یکپارچه‌گرایی ترامپ ایستاده است و از خود پیروزی مطلوبی برای ما (ایرانیان) و همه ملتها، به ویژه در خاورمیانه است.

جزئیات محدودیت‌های کرونایی در دستگاه‌های اجرایی اعلام شد

معاون وزیر کشور در ابلاغیه ای خطاب به استاندار تهران و روسای سازمان‌های تابعه وزارت کشور از آن‌جا خواست تا برای پایداری کارکنان و ضوابط ایلام شده و بهبود شاخص‌های سلامت محیط کار و کار در محیط اداری و تأمین سلامت کارکنان و رباب‌رچوع، تأکید لازم بیندیشند.

به گزارش اطلاع‌اطلاع رسانی وزارت کشور، با توجه ناصراین در نامه‌ای به استاندار تهران و روسای سازمان‌های تابعه وزارت کشور، با تأکید بر ایستاده سازمان امور اداری و استخدامی کشور درخواست کرد که دستورالعمل «الزامات سلامت محیط کار» درباره استفاده از ماسک در اماکن دولتی رعایت و در صورت بی توجهی، متخلفان برابر قانون مجازات شوند.

وی از استاندار تهران خواست تا ترتیبی اتخاذ کند که ضمن رعایت الزامات این بخشنامه، تأکید لازم برای پایداری کارکنان و ضوابط ایلام شده از سوی ستاد ملی مدیریت بیماریزای کرونا، بخشنامه‌ها، شیونه‌نامه‌ها، دستورالعمل‌های بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای بهبود شاخص‌های سلامت محیط کار و کار در محیط اداری و تأمین سلامت کارکنان و رباب‌رچوع و اعمال شود.

براساس دستورالعمل «الزامات سلامت محیط کار و کار در محیط‌لاری»، مسئولان ادارات و ماورائ حراست، نگهبانی‌ها و مسئولان کنترل ورود و خروج در دستگاه‌های حکومتی و عمومی، مسئولان موظف هستند از ورود مراجعان و کارکنانی که ماسک بهداشتی استفاده نمی‌کنند، جلوگیری کنند.همچنین بر اساس این دستورالعمل، عموم مراجعه‌کنندگان می‌توانند ناظران بهداشتی را نسبت به اطلاع شکایت از عدم رعایت مقررات بهداشتی در زمان بازدید خود از میزان رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و ضوابط ابلاغی دستگاه‌های حکومتی و عمومی فرد دولتی مطلع کنند.

در این دستورالعمل تصریح شده است که در صورتی که بازرسان بهداشتی و مسئولان ذیربط با توجه به گزارش‌ها و ارزیابی‌های دریافتی از مردم و بازرسی‌های نوبه

بیانیه وزارت امور خارجه در باره پایان محدودیت‌های تسلیحاتی ایران

پایانه جمهوری اسلامی ایران در باره پایان محدودیت‌های تسلیحاتی و مستوفیت سفر تعدادی از شهروندان و مسئولین نظامی کشور متعسف نشد و در آن تأکید شده است که علی‌رغم تلاش‌های ناموفق ایالات متحده برای جلوگیری و از بین بردن منافع ایران از قطعنامه ۲۳۳۱، دولت‌های عضو ملل متحد موفقند قوانین و مقررات خود را با این قطعنامه که «از دولت‌های عضو دعوت می‌کند که نسبت به این تغییرات توجه مقتضی داشته باشند، سازگار کنند.

به گزارش جمارن، متن بیانیه به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
امروز، یک روز بسیار مهم برای جامعه جهانی است، که در پیام تلاش‌های رژیم ایالات متحده، از قطعنامه ۲۳۳۱ ششورای امنیت ملل متحد و برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) صیانت کرده است. از امروز، همه محدودیت‌های انتقال اقلام تسلیحاتی به و از جمهوری اسلامی ایران و همچنین اقدامات و خدمات‌مالی مرتبط با آن تمامی ممنوعیت‌های ورود یا عبور از قلمرو دولت‌های عضو ملل متحد که پیش از این علیه برخی از شهروندان و مسئولین نظامی ایران اعمال می‌شد، به‌صورت خودکار خاتمه یافت. بر اساس یکی از نوآوری‌های برجام، اختتام قطعی و بدون قید و شرط محدودیت‌های تسلیحاتی و ممنوعیت‌های مسافرتی مستلزم هیچ‌گونه تصویب قطعنامه جدیدی نیست و هیچ نیازی به صدور بیانیه یا هیچ اقدام دیگری از سوی این امنیت ملل متحد ندارد.

لغو ممنوعیت‌های تسلیحاتی و ممنوعیت مسافرتی به گونه‌ای طراحی شده است که خودکار بوده و به هیچ اقدام دیگری نیاز ندارد. این مهم پس از مذاکرات تفصیلی و با پیش‌بینی دقیق از امکان نقض تعهد از

سوی یک یا چند طرف دیگر برجام به دست آمد. همین روش برای پایان محدودیت‌های موشکی در سال ۱۳۲۰ (۲۰۰۳) و همچنین پایان کامل پرونده هسته‌ای در شورای امنیت در سال ۱۴۰۴ (۲۰۲۵) هم پیش‌بینی شده است.

بنابراین، از امروز، جمهوری اسلامی ایران می‌تواند هرگونه سلاح و تجهیزات لازم را از هر منبعی، بدون محدودیت قانونی و صرفاً براساس نیازهای دفاعی خود تهیه کند و همچنین می‌تواند بر مبنای سیاست‌های خود تسلیحات دفاعی صادر کند. در اینجا باید این نکته مورد تأکید واقع شود که سنگ بنای سیاست خارجی ایران رد سلاح و فشار در هر شکل آن است. از این رو، تحمیل هرگونه محدودیت در زمینه‌ای – از جمله مالی، اقتصادی، انرژی و تسلیحاتی – هیچگاه از امنیت ملل متحد و به‌سبب شناخته نشده است. جانب ایران به سبب شناخته نشده است. از این حیال، دکتین دفاعی ایران بر پایداری عظیم مردم‌توانمندی‌های‌وی‌می‌استوار است. از زمان دفاع مقدس و جنگ تحمیلی هشت سال زوریم صلح علیه ایران – که طی آن مردم دلاور ایران قربانی تسلیحات پیشرفته و آتش‌افروز غربی شد – تاکنون جمهوری اسلامی ایران با یکتیر برابقت‌های طرفیت‌های بومی، نیازهای دفاعی خود را تأمین کرده است. این دکتین غیرمجاز محور اصلی و اساسی تمامی اقدامات جمهوری اسلامی ایران در حفظ قسدرت دفاعی بوده و خواهد بود. تسلیحات غیرمتعارف و غیرمجمعی و واردات بی‌رویه سلاح‌های متعارف در دکتین دفاعی جمهوری اسلامی ایران جایگاهی ندارد. توان بازدارندگی کشور بابت بر دناش توانمندی بومی، برخاسته از قدرت و مقاومت است که خودکار نیست. در تاریخ معاصر، ایران به رغم اختلاف و برتری در قدرت، هیچگاه آغازگر جنگ نبوده است.

روحانی: حمایت از معیشت خانوار از بزرگ‌ترین دغدغه‌های دولت است

رئیس‌جمهوری، حمایت از معیشت خانوار را بزرگ‌ترین دغدغه‌های کنونی دولت دانست و گفت: برنامه‌های دولت در حوزه معیشت مردم و اقتصاد خانوار؛ ایجاد ثبات و توازن منطقی در قیمت کالاهاست. با تشدید نظارت‌ها به دنبال مقابله با نوسانات قیمتی هستیم که غالباً با ایجاد جو روانی کاذب از سوی برخی سودجویان می‌خورد.

بحث‌الاسلام و المسلمین چند حسن‌رهی دیروز در یکصد و هفتاد و چهارمین نشست هماهنگی اقتصادی دولت، با اشاره به برنامه‌های دولت برای مقابله با جنگ اقتصادی آمریکا، افزود: اگر چه تحریم‌های غیرانسانی و فرقاتلونی آمریکا موجب کاهش درآمدهای ارزی کشور شده است و درآمدهای ارزی کشور در سال ۹۹، قابل قیاس با درآمدهای ارزی کشور در اوایل دهه ۹۰ نیست، اما با گذشت بیش از ۲۵ سال از قطعنامه دولت بسا برنامه‌ریزی‌هایی که انجام داده، مانع از تحقق هدف ملی‌های برخی فروپاشی کشور شده است.

وی با تأکید بر ضرورت حفظ آرامش سیاسی و لزوم تسکین درد کشور، اظهار داشت: از جمله راهماری که دشمنان این مزم و مزم در کنار جنگ پرفشار و سخت اقتصادی روی آن به عنوان موقم تحریم‌ها سرمایه‌گذاری ویژه کرده‌اند، معازات و اختلافات داخلی است. رئیس‌جمهوری با اشاره به ضرورت هوشاری در برابر توطئه دشمنان تصریح کرد: از همه مسئولان، فعالان، دلسوزان نظام و کشور دعوت می‌کنم که با حفظ آرامش و عقلایت سیاسی مانع از اختلافات و منازعات نشوند و اجازه ندهند برخی افراد معبود با انگیزه‌های گروهی، جاحی، مقطعی و زودگذر سیریم‌نمیزان اقتصاد را با تهدیدات خود به‌بخوان این زمین شوند. روحانی در ادامه با بیان اسیس که دولت بخش خصوصی را موتور محرک اقتصاد کشور می‌داند، اظهار داشت: حمایت‌های همه‌جانبه از افزایش نقش این بخش در اقتصاد و واگذاری میدان تولید و صادرات، به ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان، جایگاه مهمی در سیاست‌های اقتصادی دولت خواهد داشت.

در این جلسه رئیس کل بانک مرکزی، گزارش‌ای از روند تحولات و به‌سازار بین بانکی و عملیات بازار باز

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان این که حداقل کاری که امروز یک مسئول می‌تواند انجام دهد این است که در کنار مردم باشد و همه باید بلدند که بگویم‌گه‌های سیاسی برای مردم نان و آب نخواهد شد. گفت: این واقعیت تلخ است که زودگذرشنکی‌های نگران‌کننده قیمت ارز و تورم لجام گسیخته زندگی را بر مردم سخت کرده است.

به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در آغاز جلسه علنی مردمی شورای اسلامی در سطح نظر پیش از دستور با اشاره به حضور همه و اعضای کمیسیون‌های کشاورزی، اجتماعی و عمران در استان سیستان و بلوچستان، اظهار داشت: در جای جای این استان محرومیت گسترده مردم مشهود است. سانسف اوتر این است که محرومیت با وجود منابع فراوان و بی‌تظیر، استسان را تبدیل به گنجی پنهان کرده است.

وی گفت: گرانی‌های افسارگسیخته‌در بیشتر ناوهای ضروری و مورد نیاز مساله امروز همه مردم است. این روزها توفان دناشم در دل‌ها و حرف‌های مردم را چه در سیستان و بلوچستان و چه در حاشیه عزاداری بشنوم. حرف اصلی مردم یک چیز بوده همه این‌جانبه می‌گفتند که شما را به‌خاک فکری به حال گرانی‌ها کنید. هر کدام از این عزیزان نمونه‌ای از گرانی‌الام‌های مل مرغ، لبنیات، کره و لوازم خانگی را ذکر می‌کردند. رئیس مجلس با بیان اسیس که «این یک واقعیت تلخ است که زودگذرشنکی‌های نگران‌کننده قیمت ارز و تورم لجام گسیخته زندگی را بر مردم سخت کرده است» گفت: امروز که کارگران تأمین‌هزینه زندگی خود مجبور است هر ماه یکی از اقلام بیش‌از حد مصرفی خود را حذف کند و هر جا بخواهد با خورج به ادارت کارکنان و کارگران و معلولین‌ها یا اجاز را نمی‌دهد که سبب دردخوردن او بر نکند و مجبور هستند با خرید چند تلمه کالاهای اساسی زندگی خود را بچرخانند. کارگران روزمزمی وجود دارند که به خود محاسبه می‌کنند که اگر یک وعده غذا کمتر بخورند، می‌توانند شب با دست پرتزی به منزل بروند تا کمتر شرمندۀ فرزندان خود شوند.

وی تأکید کرد: این‌همه تحمل همه این فشارها را سخت‌تر می‌کند، سوء مدیریت‌ها، بی‌خیالی‌ها و

سوء مدیریت‌های مملوساتی است که باعث شده مردم احساس بی‌پناهی کنند (علی (ع) می‌فرمود: الله الله! از وضع محرومان و بی‌پناهان! امروز هر مسئولی در هر جایگاهی فراتر از مسئولیت اداری خودش باید هر آنچه از دشمنش بر سر برای کنترل گرانی‌ها و تأمین نیازهای ضروری به کار گیرد. حداقل کاری که امروز یک مسئول می‌تواند انجام دهد این است که در کنار مردم و به‌جای گنجی‌های پنهانی بکنند و زندگی را برای آنها ساده تر کنند.قالیباف گفت: امروز همه باید بلدند که بگویم‌گه‌های سیاسی برای مردم نان و آب نخواهد شد. باید از منابع موجود به سرعت

اخبار داخلی

پایان سه‌باره پایان محدودیت‌های تسلیحاتی ایران

ولی مستفانه معاملات سودآور تسلیحاتی – عمدتاً میان کشورهای غربی و برخی کشورهای منطقه – به طرز قابل توجهی با رنکاب جنایت جنگی در منطقه – همانند تجاوز علیه مردم بی‌دفاع – کمک کرده و به آن دامن زده است. علی‌رغم تلاش‌های ناموفق ایالات متحده برای جلوگیری و از بین بردن منافع ایران از قطعنامه ۲۳۳۱، دولت‌های عضو ملل متحد موفقند قوانین و مقررات خود را با این قطعنامه که «از دولت‌های عضو دعوت می‌کند که نسبت به این تغییرات توجه مقتضی داشته باشند، سازگار کنند. جمهوری اسلامی ایران توجه به امنیت در منطقه‌مان به شمار می‌آید.» قطعنامه ۲۳۳۱ و جدول زمانی مربوطه جلد می‌نمایند.

ایالات متحده، که نیرنگ‌های غیرقانونی با بدوآهانه آن در تلاش‌ش برای نقض هر چه بیشتر قطعنامه ششورای امنیت، در طول سه ماه گذشته چندین بار توسط شورای امنیت به حقوق بین‌الملل را ندیده گرفت‌ن نظم کرده؛ به پایبندی کامل به تعهدات خود بر اساس منشور ملل متحد بازگردد؛ اقدامات مغایر با حقوق بین‌الملل را ندیده گرفت‌ن نظم بین‌المللی را موقوف نماید؛ و از دامن زدن به بی‌ثباتی در منطقه غرب اید اجتناب ورزد. بدیهی است هرگونه اقدامی در تعارض با مفاد قطعنامه ۲۳۳۱ و خصوصاً بند ۱ قطعنامه ۶۴۰ و چارچوب‌های زمانی مندرج در آن، در شمار نقض حقوق قطعنامه و تعارض با برجام محسوب گردیده و جمهوری اسلامی‌ایران متعلق‌الاجتیم اقدامات لازم برای تأمین منافع ملی خود را محفوظ می‌دارد.

آشنای نبروهای مسلح روشنگری کنند
ایران-رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست جمهوری گفت: نبروهای مسلح و وزارت دفاع درباره اهمیت شکسته شدن حصر تسلیحاتی و صنایع دفاعی ایران روشنگری کنند.

حسام الدین آشنای دیروز در حساب توئیتری خود نوشت: «در عجب از جماعتی که دائماً از نبرد نظامی سخن می‌گویند، اما از شکسته شدن تسلیحاتی و صنایع دفاعی ایران دم نمی‌زنند. وقت آن است که نبروهای مسلح و وزارت دفاع درباره اهمیت

پیش از ظهر دیروز برای یک سفر سه روزه و دیدار و گفتگو با مقامهای بلندپایه جمهوری اسلامی‌ایران درباره همکاری‌گسترش روابط دو جانبه و صلح و ثبات افغانستان وارد تهران شدند. شورايعالمی مصالحه‌ملى افغانستان نو بی‌انفعانی‌تاکیدکرد.

نرخ سود بین بانکی از ابراهامی قانونی و بازار ارز استاده کند. عملیات بازار باز، چرتکسی مفید برای به جریان انداختن اوراق دولتی و نقدینگی و تدبیر مهم برای تحریک مشارکت مردم و پویایی آنها در بازار محسوب می‌شود.

وی با تأکید بر اسیس که در این راهبرد باید کماتکان با قوت بیشتر ادامه یابد، گفت: بانک مرکزی باید از طریق تسهیلاتی پولی و اعتباری، در تعامل با وزارت اقتصاد و دارایی آسیب‌های وارده به اقتصاد را مهار و تعدیل کند و در این زمینه، یاستی، گزارش‌های منظم از روند عملیات بازار باز و دستاوردهای آن در اطلاع عموم برسد.

رئیس جمهوری عملکرد دولت در ایفای تعهدات ابراهامی مالی اسلامی را تاکنون قابل انکا دانست و اضافه کرد: بخش خصوصی در عرضه اوراق مالی اسلامی جدید و نواف‌های شرکتی‌گانه‌زنگفتگوهای بین‌الافتانوی مورد تأکید مجدد در داد و باز مشارکت عبدالله در روند سیاسی و پذیرش مسئولیت‌شورایعالمی مصالحه ملی افغانستان قدرتی و مشارکت طالبان در ساتار سیاسی افغانستان و محورمدایت کشورمان ذکر کرد.

عبدالله عبدالله، رئیس هیات شورايعالمی مصالحه ملی جمهوری اسلامی افغانستان هم در این دیدار آخرین تحولات جاری در صحنه داخلی افغانستان و آخرین وضع مربوط به گفتگوهای بین‌الافتانی را تشریح کرد.

سفر کرده‌بود و در تلاش به وجود آوردن اجماع منطقه برای حمایت از روند صلح بین کشور است تا گفتگو با طالبان در جهت پایان دائمی جنگ در این کشور منجر شود.

عبدالله در این سفر شمرای از مقامهای اسلامی‌ایران و شورای امور خارجه و شمرای از اعضای مجلس نمایندگان همراهی می‌کنند.

سعید خطیب زاده، سخنگوی

لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جادای و کلاا بین ایران و سوئیس هم تصویب شد و ۷ تان ۱۸۲ را ۱۱۱ موافق ۱۱۱ موافقت و ۱۰۷ از ۱۱۱ موافق ۲۲۸ نماینده حاضر در مجلس با تصویب لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جادای، مسافر و کلاا بین دولت جمهوری اسلامی‌ایران و شورای امور سوئیس موافقت کردند.

در این جلسه همچنین هشت سوال از وزیر خارجه اعلام وصول شد. محسن آندش، توسعه معادن استان و حل مشکلات حاشیه‌نشینی اشاره کرد و گفت: گرچه در حوزه صنایع معدنی و به ویژه فولاد ادامه پیشرفت صد درصدی در استان خراسان رضوی هست، لیکن انتظار دولت توسعه بیش از پیش معادن در این استان است.

حیات وزیران معیشت با هدف توسعه سرمایه گذاری سرمایه گذار توسعه یافته و ایجاد اشتغال، با صدور مجوز سرمایه گذاران کمک‌گسترش و نوسازی صنایع ایران در طرح‌های ریسندگی جدید و بانقدگی در استان خراسان جنوبی موافقت کرد.

پرداخت مطالبات کارخانجات آرد برای سالهای ۹۷ و ۹۸
دولت به ضرورت جبران افزایش هزینه‌های آسیابانی به میزان ۱۱ درصد قیمت آرد در سه سال اخیر و کمک به صنعت آرد و نان کشور، شامل حمایت مصرف‌کنندگان از تولیدکنندگان را تأکید کرد.دست به محاسبه دقیق میزان ردای مطالبات کارخانه‌های آسیابانی بر مبنای عملکرد توزیع آرد درباره تصویب رساندن و تأسیس کارخانه آسیابانی برای افراد تحت‌شرایطی هیچ ارگانی نیستند و درآمدی ندارند و سرشماری شده اند.ری همچنین درباره جزئیات این طرح گفت: در طرح حمایت کارخانه‌های آسیابی برای افراد دلا‌م‌ذکور مبلغ ۱۲۰ هزار تومان برای هر نفر اختصاص می‌یابد، به عنوان مثال برای یک خانواده پنج نفره مبلغ ۶۰۰ هزار تومان مانده در کارت معیشتی واریزی می‌شود.

حاجی بابایی با بیان این که طرح تأمین کالاهای اساسی برای کوب نیست، گفت: این طرح ۴۰ میلیون نفر را تحت‌تکفل افراد حقوق بگیر هستند، برای هر نفر ۹۰ هزار تومان صورت‌دولت و ۶۰ هزار تومان موردسود خود می‌شوند. آمده است، سازمان تأمین اجتماعی به‌طور بیمه کارکنان ایران در این طرح گواهینامه شغلی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدمات فی و مهندسی به خارج از کشور و اعزام می‌شوند، حق بیمه پرداخته‌ای را به حقوق دارند. به اساس صورت دزد با حقوق میانه‌ه

ندارد.

دوشنبه ۲۸ مهر ۱۳۹۹ - ۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۱ - ۱۹ اکتبر ۲۰۲۰ - سال نوید پنجم - شماره ۲۷۶۸۲

درخواست ابتکار برای افزایش ظرفیت پذیرش زنان در آزمون قضاوت

معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهوری از مکانی به رئیس قوه قضائیه برای افزایش ظرفیت پذیرش زنان در آزمون استخدامی قضات خبر داد.

معصومه ابتکار با تأکید بر لزوم افزایش استخدام قضات زن در دادگاه‌ها به ایسنا گفت: در یکی دو سال گذشته بسیاری از زنان فارغ‌التحصیل رشته حقوق در سطوح مختلف از ظرفیت استخدام نیاز کم و گاهی صفر آزمون استخدامی قضات گله مند بودند، از دو معاونت بلازی می‌دانم و خانواده رئیس جمهوری از کماتبانی برای جذب دستگاه قضا، خواستار افزایش ظرفیت این آزمون و توجه به استخدام قضات زن شد.

معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهوری با بیان این که هنوز یکی از قوه قضائیه ایران در دریافت زنان قضات، ادامه داد؛ با توجه به لزوم حضور مشاوران و قضات قاضی در دادگاه‌های نظیر دادگاه خانواده که بسیاری از مسائل به موضوعات زنسان و خانواده‌های می‌گردد و با نبود منع قانونی حضور زنان در منصب قضاوت، امیدواریم زو پس وقضائیه‌ای این موضوع عتاب بیشتری داشته باشد و معاونت امور زنان منتظر پاسخ‌خی از سوی رئیس قوه قضائیه است.

به گفته ابتکار، در این مکانی به رئیس قوه قضائیه خواسته شده است که قانون شرایط انتخاب قضات دادگستری مبنی بر انتخاب قضات از میان مردان واجد شرایط را بر اساس فتاوی‌های موافق قضات زنان اصلاح کنند و در زمینه‌های نظیر قاضی مشاوره و غیره فرصت‌های بیشتری را برای انتصاب زنان فراهم کند.

محسن هاشمی: شورای شهر به استرداد لایحه اصلاح ساختار جدید شهرداری رأی نداد

رئیس شورای شهر تهران در بیان جلسه‌علنی دیروز شورای شهر در جمع خبرنگاران، به تشریح کلیات اتفاقات جلسه پرداخت و گفت: نزدیک به دو سال است بحث اصلاح ساختار جدید مطرح شده است و در این راه پیشین‌ها به تدریج به سرانجام برساند که کلیات آن رای نیاورد.

وی درباره وضع نواگان حمل‌ونقل عمومی‌ها گفت: بیش از ۲۰۰ دستگاه عموماً براساس قرار داد به نواگان حمل و نقل عمومی افزوده می‌شود و با اعتبار در نظر گرفته شده به باافزینی شهرداری‌ها فرسوده می‌پردازیم اما آنچه ما مدنظر می‌خواست در این مورد مدیریت شهری

ایجاد شده‌اشمنی در باره مساله‌خبرین مسکن‌ساز که از سوی اعضا مطرح شده است، افزود که با توجه به مشکلات مسکن، شهرداری تصمیم دارد همه‌ی خود را برای ساخت مسکن بایقمت پایین تر به سرانجام برساند که کلیات آن رای نیاورد.

وی درباره وضع نواگان حمل‌ونقل عمومی‌ها گفت: بیش از ۲۰۰ دستگاه عموماً براساس قرار داد به نواگان حمل و نقل عمومی افزوده می‌شود و با اعتبار در نظر گرفته شده به باافزینی شهرداری‌ها فرسوده می‌پردازیم اما آنچه ما مدنظر می‌خواست در این مورد مدیریت شهری

ایسای این کشور است.

و ی با تأکید بر این که در آستانه شروع گفتگو با طالبان، ششورای عالی مصالحه ملی افغانستان تشکیل شده است، بیان کرد: هماهنگی‌ها با کشورهای دوست، مسابه و هند می‌تواند خلاصه‌ای موجود را بر کسود ۲۲ سال جنگ، باز زیادی را در دوش افغانستان تحمیل کرد و ایران هم

افغانستان با تأکید بر پیگیری مسائل مرزی بین دو کشور-گفت آمریکا به فکر پیشرفت و امنیت گفتمان اسلامی نیست. محمداقیللیاف در این دیدار، با اشاره به این که افغانستان از حمله ششوری سابق به با امروز

خبر داد و بسا تأکید بر این که

پیش از ظهر دیروز برای یک سفر سه روزه و دیدار و گفتگو با مقامهای بلندپایه جمهوری اسلامی‌ایران درباره همکاری‌گسترش روابط دو جانبه و صلح و ثبات افغانستان وارد تهران شدند. شورايعالمی مصالحه‌ملى افغانستان نو بی‌انفعانی‌تاکیدکرد.

نرخ سود بین بانکی از ابراهامی قانونی و بازار ارز استاده کند. عملیات بازار باز، چرتکسی مفید برای به جریان انداختن اوراق دولتی و نقدینگی و تدبیر مهم برای تحریک مشارکت مردم و پویایی آنها در بازار محسوب می‌شود.

وی با تأکید بر اسیس که در این راهبرد باید کماتکان با قوت بیشتر ادامه یابد، گفت: بانک مرکزی باید از طریق تسهیلاتی پولی و اعتباری، در تعامل با وزارت اقتصاد و دارایی آسیب‌های وارده به اقتصاد را مهار و تعدیل کند و در این زمینه، یاستی، گزارش‌های منظم از روند عملیات بازار باز و دستاوردهای آن در اطلاع عموم برسد.

رئیس جمهوری عملکرد دولت در ایفای تعهدات ابراهامی مالی اسلامی را تاکنون قابل انکا دانست و اضافه کرد: بخش خصوصی در عرضه اوراق مالی اسلامی جدید و نواف‌های شرکتی‌گانه‌زنگفتگوهای بین‌الافتانوی مورد تأکید مجدد در داد و باز مشارکت عبدالله در روند سیاسی و پذیرش مسئولیت‌شورایعالمی مصالحه ملی افغانستان قدرتی و مشارکت طالبان در ساتار سیاسی افغانستان و محورمدایت کشورمان ذکر کرد.

عبدالله عبدالله، رئیس هیات شورايعالمی مصالحه ملی جمهوری اسلامی افغانستان هم در این دیدار آخرین تحولات جاری در صحنه داخلی افغانستان و آخرین وضع مربوط به گفتگوهای بین‌الافتانی را تشریح کرد.

سفر کرده‌بود و در تلاش به وجود آوردن اجماع منطقه برای حمایت از روند صلح بین کشور است تا گفتگو با طالبان در جهت پایان دائمی جنگ در این کشور منجر شود.

عبدالله در این سفر شمرای از مقامهای اسلامی‌ایران و شورای امور خارجه و شمرای از اعضای مجلس نمایندگان همراهی می‌کنند.

سعید خطیب زاده، سخنگوی

لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جادای و کلاا بین ایران و سوئیس هم تصویب شد و ۷ تان ۱۸۲ را ۱۱۱ موافق ۱۱۱ موافقت و ۱۰۷ از ۱۱۱ موافق ۲۲۸ نماینده حاضر در مجلس با تصویب لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جادای، مسافر و کلاا بین دولت جمهوری اسلامی‌ایران و شورای امور سوئیس موافقت کردند.

در این جلسه همچنین هشت سوال از وزیر خارجه اعلام وصول شد. محسن آندش، توسعه معادن استان و حل مشکلات حاشیه‌نشینی اشاره کرد و گفت: گرچه در حوزه صنایع معدنی و به ویژه فولاد ادامه پیشرفت صد درصدی در استان خراسان رضوی هست، لیکن انتظار دولت توسعه بیش از پیش معادن در این استان است.

حیات وزیران معیشت با هدف توسعه سرمایه گذاری سرمایه گذار توسعه یافته و ایجاد اشتغال، با صدور مجوز سرمایه گذاران کمک‌گسترش و نوسازی صنایع ایران در طرح‌های ریسندگی جدید و بانقدگی در استان خراسان جنوبی موافقت کرد.

پرداخت مطالبات کارخانجات آرد برای سالهای ۹۷ و ۹۸
دولت به ضرورت جبران افزایش هزینه‌های آسیابانی به میزان ۱۱ درصد قیمت آرد در سه سال اخیر و کمک به صنعت آرد و نان کشور، شامل حمایت مصرف‌کنندگان از تولیدکنندگان را تأکید کرد.دست به محاسبه دقیق میزان ردای مطالبات کارخانه‌های آسیابانی بر مبنای عملکرد توزیع آرد درباره تصویب رساندن و تأسیس کارخانه آسیابانی برای افراد تحت‌شرایطی هیچ ارگانی نیستند و درآمدی ندارند و سرشماری شده اند.ری همچنین درباره جزئیات این طرح گفت: در طرح حمایت کارخانه‌های آسیابی برای افراد دلا‌م‌ذکور مبلغ ۱۲۰ هزار تومان برای هر نفر اختصاص می‌یابد، به عنوان مثال برای یک خانواده پنج نفره مبلغ ۶۰۰ هزار تومان مانده در کارت معیشتی واریزی می‌شود.

حاجی بابایی با بیان این که طرح تأمین کالاهای اساسی برای کوب نیست، گفت: این طرح ۴۰ میلیون نفر را تحت‌تکفل افراد حقوق بگیر هستند، برای هر نفر ۹۰ هزار تومان صورت‌دولت و ۶۰ هزار تومان موردسود خود می‌شوند. آمده است، سازمان تأمین اجتماعی به‌طور بیمه کارکنان ایران در این طرح گواهینامه شغلی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدمات فی و مهندسی به خارج از کشور و اعزام می‌شوند، حق بیمه پرداخته‌ای را به حقوق دارند. به اساس صورت دزد با حقوق میانه‌ه

ندارد.

موانع اصلی سرمایه‌گذاری کجاست؟

در سالی که «جهش تولید» نامگذاری شده و همه ارکان حاکمیت بر رف رف موانع سرمایه‌گذاری و کمک به رشد تولید داخلی می‌کنند، سؤال مهم این است که اصلی‌ترین موانع سرمایه‌گذاری کجاست و چه مایعی به سرمایه‌گذاران اجازه نمی‌دهد با خیال آسوده به سرمایه‌گذاری و تولید بپردازند.

نگاهی به در دل بیشتر سرمایه‌گذاران نشان می‌دهد که آنان از موانع متعدد اداری و کاغذی‌های بی‌حاصل دستگاه‌های متعدد دولتی و غیردولتی در صدور مجوزهای آغاز تولید و حین و پس از تولید کلاه‌بندند. اتفاقاً بیشتر مقامهای دولتی هم بر رف موانع تولید تأکید ویژه دارند و برای آن قانون و کارگروه و شورای گفتگو و امثالهم ایجاد کرده‌اند. پس مشکل کجاست؟ مشکل اینجاست که دولت و حاکمیت ما بنا را بر این گذاشته‌اند که از هر سرمایه‌گذار و تولیدکننده و کارآفرین به هر نحو و در هر مرحله پول بگیرد و برای خود درآمدزایی داشته باشد. ادارات صنعت، معدن و تجارت، منابع طبیعی، محیط‌زیست، مالیات، شوراهای شهر و روستا، مقام‌های مختلف محلی و … همه و همه تا یک سرمایه‌گذار را می‌بینند لنگار چاه نفت! دیده‌اند هجوم و درخواست‌های مستقیم و غیرمستقیم از او آغاز می‌شود و پایان نمی‌یابد. همه دستگاه‌ها و اشخاص نفوذ می‌خواهند به هر بهانه و حتی به قیمت تهدید و قطعیت، از سرمایه‌گذار پول بگیرند. حال اگر او حاضر به پرداخت این شبه پای‌ها بشود که اجازه درخواست‌های بی‌پایان را داده و اگر هم اجازه ندهد که با ده‌ها مانع و مشکل مواجه می‌شود که پایان هر دو راه، بنشیندن عطای سرمایه‌گذاری و تولید به پایان آن و ترک کار است. نمونه‌های متعددی از درد دل‌های سرمایه‌گذاران و کارآفرینان در این باره هست که با آنتک و او روایت‌های دردناکی را نقل کرده‌اند؛ کالی است برای دستیابی به این روایت‌ها یک جستجوگر ساده در اینترنت دانش‌باشد…

در نهایت، رف موانع تولید و سرمایه‌گذاری در این مرز و بوم این است که دولت و دو قوه دیگر و سایر اجزای حاکمیت درد کنند که سرمایه‌گذار باید از همه نظر رایگان باشد، به جز مالیات (و نه عوارض) که آن مال سارا پیش از پاک‌کردن تولید از صادرات یک محصول باید به آرامی اخذ شود. اگر اصل بر رایگان‌سازی تولید و سرمایه‌گذاری باشد، دیگر صدور مجوز و معطلی و شیرینی دادن بابت سرع‌بنشیندن به طی مراحل اداری معنا نمی‌یابد، ایستادن مؤبدانه پشت در اتاق ده‌ها مدیرکل بی‌خاصیت اما دارای مهر و امضای طلایی لازم نیست، کسی نمی‌تواند از سرمایه‌گذار طلب پنج دند و تصویب ده‌ها قانون برای رف موانع تولید هم بی‌معنی می‌شود. این، تجربه تمام کشورهایی است که سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در آنها رونق دارد، چرا که سیستم سیاسی به این نتیجه حکیمانه رسیده که سرمایه‌گذاران به کشور با این ایجاد اشتغال و رونق تولید و صادرات که باعث متعادل نگاه داشته شدن نرخ تورم و سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود، آدا کرده است. حتی اگر همان ایجاد شغل را در نظر بگیریم که اثرات عمیقی در سالم‌سازی درون انسان‌ها و اجتماع دارد، او از پرداخت تمام حقوق دولتی و غیردولتی معاف است؛ کم‌اینکه در کشورهایی بی‌طرفه این چنین است، لذا اگر قرار باشد در سال جاری جهش تولید با خودامیز صریح باشیم باید با یک‌بگیریم هرگاه به رایگان‌سازی کامل تولید و سرمایه‌گذاری در این کشور رضای شدید و دولتی‌ها و خصوصی‌ها به ده‌ها عامل پیدا و پنهان دیگر از رقابت با بخش خصوصی واقعی – یعنی صاحب سرمایه شخصی – مانند شفاف ششمی – دست برداشتن، بدون هیچ قانونی و معضوب‌ای تولید و سرمایه‌گذاری خود به خود با سرعت گرفت و رشد خواهد کرد.

لذا صریح باید گفت که دشمن تولید و سرمایه‌گذاری در این کشور باید در خود سیستم دولتی، قضایی و تفصیلی جستجو کرد نه جای دیگری. البته که نیست کت مدیران این نکتات را به خوبی می‌دانند، اما چون معماری کلان سیستم اقتصادی رف پول‌گرفتن از همه چیز و همه جا و به هر بهانه نباشد و منابع رف‌های این این جهت به هم کره شده است، لذا سرمایه‌گذاران را با وعده‌های شیرین و باغ سبز و سرخ جذب می‌شوند، خود را در چنبره‌ای می‌بینند که فرار را به ماندن ترجیح می‌دهند و به بازار بی‌مالیات و راحت مسکن و سکه و ارز و خودرو و پناه می‌برند و سودهای برابر تولید را به سادگی به دست می‌آورند. اما از آن سو تولید کشور روز به روز ضعیف‌تر و البته شعارها برای رف موانع تولید بلندتر اما بی‌استه.

باز شوخ کرونا از اواخر پارسال و همچنین تشدید تحریم‌ها که به نوسان نرخ ارز و رشد قیمت کالاها منجر شد، تمام بخش‌های اقتصاد ایران تحت تأثیر قرار گرفته است، یکی از این بخش‌ها صنعت بیمه‌است که تأثیر قابل توجهی این شرایط پذیرفته است، به طوری که میزان استقبال از خرید بیمه نامه دربرهیمه‌های غیر اجباری با افت همراه بوده است.

دوره‌های براین، رشد شدید قیمت خودروهاست. سده است تا اکثر خودروها در بازار از مرز ۲۲۰ میلیون تومانی که برای خودروهای متوسط تیسده، پور و معروف است، علم تأمین پوشش بیمه‌ای، مسئولیت خسارت‌ها بر عهده رانندگان این نوع خودروها باشد.

درهیم زیمه غلامرضا سلیمانی رئیس شورای عالی فنی و رئیس پلیس مرکزی در گفتگو با اظهار داشت: وقتی درآمدا کاهش می‌یافت، روی صنعت بیمه تأثیر می‌گذارم که به اکنون این ضرب نفوذ ۳۱۶ درصد است. این اعداد نشان می‌دهد که درآیند بخش هم با افت همراه بوده‌ایم. رئیس کل بیمه مرکزی گفت: در شرایط فعلی بیمه‌های بیمه‌ای در سطح خصوصی و تعین و اجرا می‌شود؛ با توجه به این که این بیمه‌های اجباری است و تمام خودروهای کشور باید این بیمه نامه را خریداری کنند، طبیعی است که حتی با وجود کرونا و کاهش درآمد خانواده‌ها شاهد افزایش این رشته بیمه‌های خصوصی‌حتی افزایش هم داشته‌ایم که علت آن ورود خودروهای جدید به بازار است. رئیس کل بیمه مرکزی افزود: در بیمه بدنه هم به دلیل افزایش قیمت، دارندگان خودرو برای بهرمندی از سلف‌بخت پوشش‌های بیمه‌ای با خرید الحاقیه نسبت به افزایش پوشش اقدام کرده‌اند و برهیمان اساس رف بیمه بدنه هم شاهد رشد فروش بیمه‌نامه و حق بیمه تولیدی هستیم.وی اضافه کرد: البته دربرخ‌هایی از صنعت بیمه شاهد کاهش هستیم؛ مانند بیمه مسافرتی؛ به توفس پوشش‌های بیمه‌ای برای بازدید از پروژه‌های در حال اتمام شرکت خاخریزاب، پروژه جمع آوری و هدایت آب های سطحی بزرگراه های فتح و مخصوص کرج را تضمینی برای کنترل سیلاب های غرب پایتخت است.

به گزارش پایگاه خبری معاونت فنی و عمرانی تهرانی شهر تهران، امجد فراهایی با بیان آن که بروز سیلاب یکی از مشکلات تاریخی شهر تهران است، که خسارت‌های متعددی به جان و مال شهروندان وارد ساخته است، یادآور شد: حاوانی از قبیل سیل، تخریب‌ا بی سگشتگی بل نقاط بزرگراه فتح با رودخانه کرج و همچنین خسارتی که من گشته‌اند در اثر سیلاب کرج داد نشان هم بارندگی‌ها خبر نمی‌کنند و می‌توانند خسارات مالی و جانی قابل ملاحظه‌ای به شهر و شهروندان تحمیل کنند.ضرب بارندگی‌های شدید با توجه به جریان ششورهای پهن‌پهن این اتمام هر چه سریع‌تر یکبخت چهار کلمه‌بیمه‌های سیلاب غرب تهران، این پهنه از پایتخت را از جمله حوزه‌های مستعد سیلاب ذکر و اضافه کرد: راناب‌های حا صل از بارندگی در این پهنه به قلعه حسن خاخر و در نهایت به رودخانه کرج می‌ریخته است.

عضو و ناظر رئیس ششورا دراومر محاسب‌بست و پایش عملکرد گفت: در

تولید

روانمایی از میدان نفتی جدید ایران در خلیج فارس؛ به‌زودی

معاون مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران از روانمایی قریب الوقوع از میدان نفتی جدید کشف شده ایران درخلیج فارس به نام «یلدا» خبرداد.

سعید علی معینی در گفتگو با یلدا دراین باره اظهار داشت:در خلیج‌فارس یک کل در میدان یلدا در حال حفاری بوده و نزدیک است که به هدف برسد و احتمالاً تا دو هفته آینده حاصل تمام زحماتی را که چند سال طول کشیدیم، خواهیم دید.

وی افزود: درمورد حفاری درمیدان یلدا ما اکنون در عمق ۳ هزار متری هستیم و شاید کمتر از ۱۰۰ متر دیگر باید حفاری شود تا تست کنیم که چه جوابی دارد. معاون مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران تصریح کرد: ما ممکن است از نظر فناوری عقب باشیم اما بخاطر نیروهای متخصصی که داریم، از کشورهای دیگر جلوتر هستیم. حال در حفاری از هر سه چاه دو چاه به نتیجه می‌رسد، حتی سال گذشته در ایران هر دو چاهی که حفر شد، به نتیجه رسید.

وی همچنین به فعالیت‌های اکتشافی در حاشیه دریای خزر اشاره کرد و گفت: یکی از برنامه‌ها این است که صرفاً روی مناطق نفخیز جنوب متمرکز نباشیم، در گران اولین چاه در سال ۱۳۷۰ حفاری شد اما مطالعات آن انجام نشد، اما درجند سال گذشته مطالعاتی دراین حوزه انجام و به نتیجه رسید. اکنون در ماموریت اکتشافی حاشیه خزر در دشت گرگان به مرحله حفاری رسیدیم که تا ۲ ماه دیگر حفاری چاه هیرکان شروع می‌شود. اگر مخزن کاری کشف شود، از لحاظ استراتژیک برای ما اهمیت دارد، زیرا نزدیک بازار مصرف است و به تأمین نیاز داخلی کشور کمک می‌کند. در دشت مغان هم مطالعاتی قبل از انقلاب انجام شده بود که شرکت‌های بین‌المللی روی آن کار کرده اما پروژه را ترک کردند.

ما کار را ادامه دادیم و حفاری چاه در این منطقه که با هدف دسترسی به نفت صورت می‌گیرد، زمستان امسال شروع می‌شود. اکونومیست با اشاره به تحریم های جدید آمریکا علیه ۱۸ بانک ایران نوشت: این تحریم‌ها تأثیر خاصی بر تجارت و اقتصاد ایران ندارد و در واقع دونالد ترامپ با وضع این تحریم‌ها خواسته در آستانه انتخابات تاریخ خود را در عرصه سیاست خارجی به رخ بکشد. به گزارش تسنیم، واحد اطلاعات اقتصادی اکونومیست می‌گوید: وضع تحریم بر کل بخش مالی ایران تفسیر آمریکا تأثیر گسترده‌تری بر وضع اقتصاد ایران و رشد آن نخواهد داشت. دولت آمریکا هشتم اکتبر در جهت سیاست فشار حداکثری، کل بخش مالی ایران را هدف تحریم‌ها قرار داد و بر این اساس هرگونه تبادل بانکی با ایران با استفاده از سیستم مالی آمریکا را به‌جز تبادلات بشردوستانه ممنوع کرد.

واحد اطلاعات اقتصادی اکونومیست در گزارش خود در مورد تحریم‌های جدید آمریکا که ۱۸ بانک ایرانی را هدف قرار داده است، نوشت: انتظار داریم که تحریم‌ها محدودیت‌های جدیدی ایجاد کند اما تأثیر فرایند مهمی بر تجارت و اقتصاد ایران نداشته باشد. بر این اساس، ما در پیش‌بینی خود می‌بینیم که در شش منفی ۱۲ درصدی تولید ایران در سال ۲۰۲۰ تغییر نمی‌دهیم. تحریم‌های گسترده و شیوع تحریم‌ها کرونا دو عاملی هستند که رشد منفی ۱۲ درصدی اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۰

ارائه می‌شود:دربرخ‌ش درمان حدود ۷۳ میلیون نفر بیمه درمان تکمیلی دارند و به‌صورت عمده گروهی هستند که درواقع این بیمه توسط شرکت‌ها و سازمان‌ها برای کارکنانشان خریداری می‌شود.

سلیمانی افزود: البته در دوران کرونا انتظار این‌ها برای کسانی که قصد دارند تحت پوشش بیمه درمان تکمیلی قرار بگیرند هم قابل شدایم؛ برای مثال فردی که این نوع بیمه را خریداری کرد باید باشد اگرچه تیرماه‌ای‌بمیزی‌راپندمیک مورد قبول نیست و استناد قوی ندارد تلقی نشده و بیمه‌ها ش‌گان می‌توانند هزینه‌های بستری و درمان را در سقف قرارداد خود دریافت کنند.

رئیس کل بیمه مرکزی با اشاره به اینکه برخی از شرکت‌های بیمه‌ای هم محصول جدید فقط برای بیماری کرونا طراحی و اجرا کردند که مختص کروناست و از آن استقبال خوبی شده است، گفت: شرکت‌ها بیمه طبق بیمه نامه جدیدی که طی هفته‌های اخیر از آن روانمایی شد، ضرورتی که کسب و کار در این شرکت‌ها می‌شود بین ۷۲۰ میلیون تومان می‌شود. این شرکت‌ها تا توجیه به این که پیش از کرونا فروش بیمه درمان تکمیلی در حد صفر بود، شاهد رشد بالایی دراین بخش هستیم به طوری که فروش بیمه درمان تکمیلی نسبت به قبل از کرونا ۱۰ برابر شده است.

سلیمانی تصریح کرد: رشته بیمه درمان بالاترین ضریب خسارات را درمیان رشته‌های بیمه‌ای دارد به گونه‌ای که این ضریب در بخش درمان به ۱۳۰ تا ۱۲۰ درصد می‌رسد، به عبارت دیگر شرکت‌های بیمه ۴۰ درصد بیش از قیمت بیمه که دریافت کرده‌اند، باید خسارت پرداخت کنند. این درحالی است که به بیمه شخص ثالث ضرب خسارت در حدود ۱۰۹ درصد است.وی اضافه کرد: قانونی در مجلس در سال‌های گذشته تصویب شده که براساس آن خودروها به دو دسته تصادف‌غیرتعارف‌تقسیم‌بندی می‌کنند را بوسیله.

اخبار اقتصادی

به همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

وی در مقایسه روند اکتشاف در ایران با دیگر کشورها اظهار داشت: هر کشور دراین باره سیاست خاص خود را دارد و فعالیت‌های اکتشافی بسته به برنامه‌هایشان در سال‌های مختلف متغیر است. کشورهایی مثل عراق، عمان و قطر در قالب تولید با شرکت‌های بین‌المللی کار می‌پند اما آنها طی یک فرایند، پروتکل مالی تعریف و به نوعی کار را برون‌سپاری می‌کنند، یعنی هم جذب هدف دسترسی به نفت صورت می‌گیرد، زمستان امسال شروع می‌شود.

اکونومیست: تحریم های جدید بانکی تأثیر خاصی بر تجارت و اقتصاد ایران ندارد

را موجب می‌شوند. اکونومیست در تشریح چند محدود بودن تأثیر تحریم‌های جدید می‌گوید: بانک‌های مهم ایران در جمع ۷۰ مؤسسه مالی قرار داشتند که تا اواخر ۲۰۱۸ با پی خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام تحت بعضی محدودیت‌ها قرار گرفتند. آمریکا شام‌ماه قبل از این تاریخ از توافق هسته‌ای خارج شد و بد در این تاریخ به فعالیت‌های تحریمی ایران به کار اجباری شدن توافق هسته‌ای حاصل شده بود، پایان داد.

بر این اساس، تبادل بخش مالی ایران از استفاده از سیستم تبادلات بخش مالی بین‌المللی موسوم به سوئیفت که در پایه دلار قرار دارد، متوقف شد.

در فوریه سال جاری هم نام ایران به فهرست سیاه گروه اقدام مالی موسوم به «اف ای تی اف» بازگشت و نسبت به هر گونه تبادل مالی با ایران هشدار داده شد.

علاوه بر این‌ها، انبوه مقررات تحریمی ضد ایران، تاجار و بانک‌های خارجی را حتی برای انجام معاملات مجاز با این کشور بی‌عمل کرده است و تجارت کالاهای غیرنفتی ایران هم طی دو سال گذشته کاهش داشته است. بنابراین تحریم‌های اخیر وضع شده علیه کل سیستم بانکی ایران تأثیری محدود خواهد داشت.

اکونومیست می‌افزاید:جنگ بانکی ایرانی هدف تحریم‌های جدید آمریکا قرار گرفته‌اند

اخبار اقتصادی

روانمایی از میدان نفتی جدید ایران در خلیج فارس؛ به‌زودی

نیاز ایران به شرکت‌های بین‌المللی گفت: ما حتما به فعالیت‌های صاحب فناوری نیاز داریم. البته ایران هم زمانی بلوک اکتشافی تعریف وبه شرکت های خارجی واگذار کرد و به نتیجه هم رسید، اما در دوره‌ای شرکت‌های خارجی کار را درها کرده و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخرین بلوک‌هایی که معرفی کرده بودیم زمان روی کار معلمی درباره اکتشاف در مناطق مرزی و همکاری با همسایگان هم تصریح کرد: هر کشور کار اکتشافی در مرز را به تنهایی انجام می‌دهد.لذا فعلا ما چاه اکتشافی مرزی نداریم اما چند گشته یک میدان مرزی بنام کارا مهر یا دره‌ها کرد و رفتند و کار متوقف شد.

آخر

نسخهٔ نوصهیونیستی

ایان پایه **ترجمه محسن کر باسفر و شان بخش** **نهم**

آرون کلین از وضعیت اردوگاه بسیار اندک می‌گوید. او می‌گوید اسیران به‌خوبی تغذیه می‌شدند و برای کارکنان مزد می‌گرفتند. به عنوان مآخذ برای این ادعا از مجموعه اسناد و مدارک نیروهای دفاعی اسرائیل، نقل‌قول می‌کند. ارتش این توضیحات را به حیاتی داده بود که از صلیب سرخ بین‌الملل برای بازدید و بازرسی وضع اسرای جنگی آمده بودا کلین در هیچ‌جا به این واقعیت اشاره نمی‌کند که اسناد و مدارک و توضیحات و ادعاهای ارتش اسرائیل به حیأت صلیب سرخ بین‌الملل در تضاد کامل با گواهی‌ها و اظهارات اسیران زندانی قرار داشته است. تنها کاری که کلین نکرده، این است که ادعا نمی‌کند زندگی و تجربه اسیران در اردوگاه، عالی و مثبت بوده است! نظرات کلین با آنچه ویراستار مجموعه‌اش در مقدمه آن می‌نویسد، تفاوت دارد. این ویراستار می‌نویسد: «برخی از این اسیران فلسطینی باید خوشحال باشند از اینکه در جاهایی کار می‌کنند که پیش از این در دوره قیمومت بریتانیا بر فلسطین در آنجاها و در استخدام بریتانیای‌ها کار می‌کرده‌اند!»

نمونه و الگوی تاریخ‌نگارانه توصیه‌یونیستی، اکنون به نظام آموزشی اسرائیل نیز تعمیم یافته است. در سالهای پایانی دهه ۱۹۹۰، دو کتاب درسی که به امکان راند و آواره شدن فلسطینیان به دست قوای یهود در سال ۱۹۴۸ اشاره داشتند، برای قرارگرفتن در زمره متون درسی دوره تحصیلی ملی مورد بررسی قرار گرفتند؛ اما پس از بحث در کمیته آموزشی کستنت رد شدند. ولی آنچه در سال ۱۹۹۹ ممنوع بود، از سال ۲۰۰۰ قانونی شد. اکنون شاگردان مدارس کتابی را می‌خوانند که به آنها می‌گوید ارتش اسرائیل فلسطینیان را در سال ۱۹۴۸ از خانه‌ها و کاشانه‌هاشان راند و آواره ساخت و روستاهاشان را ویران کرد، فقط به این منظور که آن‌ها نتوانند دیگر به آنجا برگردند.

نم‌علم باتجربه **دانیل باتل** پس از بررسی کتاب‌های درسی تاریخ، جغرافیا و تعلیمات مدنی مدارس که پیرامون جنگ سال ۱۹۴۸ صحبت می‌کنند، اعلام کرد در برخورد با این جنگ و زمینه‌ها و پیامدهایش دیدگاه صهیونیستی وجهی غالب را دارد. او نوشت: این کتاب‌ها از یهودیان قربانی و از اعراب همان چهره منفی و کلیشه‌ای همیشگی را به تصویر می‌کشند. دیگر نویسندگان نیز این را یافته‌اند که صهیونیسم بر رابطه نظام آموزش و پرورش اسرائیل با جنگ ۱۹۴۸ تسلط یافته است. تغییر در بحث صهیونیستی را می‌توان به‌روشنی با کنار هم قرار دادن دو نقل‌قول از آنتیا شیرا در زمینه آواره ساختن فلسطینیان دید. او در سال ۱۹۹۹ در بازبینی این رخداد در مجله جمهوری جدید چنین نوشت: «هراس اعراب، آنان را به مهاجرت سوق داد و مایه فروپاشی کامل همه نهادهای شهری و روستایی جامعه فلسطینی شد. هرچه دامنه این مهاجرت روشن‌تر می‌شد، طرح راندن و آواره ساختن فلسطینیان برای رهبران اسرائیلی و فرماندهان نظامی هم قابل قبول‌تر و جذاب‌تر می‌شد. این امر نه بدین دلیل بود که جنبش صهیونیستی چنین تخلیهٔ سراسری انسانی را طراحی کرده بود، بلکه به این جهت بود که دیده شد انتخاب گزینه‌ای دیگر در آن زمان دور از دسترس است. معلوم شد بسیاری بودند که شور و شوق برای این اخراج سراسری انسانی را پنهان کرده بودند. بدیهی است این مقبولیت در هر دو طرف در طول جنگ دیده می‌شد.»

پنج سال بعد برای شیرا مهاجرت فلسطینیان حکم انتخاب گزینه‌ای در دوردست‌ها را پیدا کرد که سیاستمداران اسرائیلی و رهبران نظامی در بهار سال ۱۹۴۸ به‌روشنی به آن می‌اندیشیدند، کردن یک ممکن استند بعضی‌ها همان موقع این گزینه را چندان هم در دوردست‌ها نمی‌دیدند؛ و شوق پنهانی برایشان داشتند. شیرا می‌نویسد این گزینه به هر حال می‌توانست به ناآهان در قالب تبلیغات مشخص و محکم جان گیرد و انتخابش به رفتار و عملکرد تاریخی عربی، مشروط و منوط نشود. در زندگینامه‌ای که شیرا در سال ۲۰۰۴ از زندگی **ایلان آلون** نوشته، می‌گوید: «آلون ثابت‌قدم‌ترین پشتیبان گزینه انتقال فلسطینیان بود. او کسی بود که برای راندن و آواره ساختن فلسطینیان در جنگ استقلال، پیشنهادش را تأیید کرد و در راندن و آواره ساختن جمعیت عربی به یوشیرن ابیه و دوشن، یکجا تردید به خود راه داد.» شیرا موقفاته آن موضع‌گیری آلون در سخنرانی عمومی او در سال ۱۹۵۰، نقل‌قول می‌کند: «این حق ابدی قوم یهود است که برای خود وطنی بدون یبگانگان داشته باشد. این عدالت فائزپذیر و ابدی با راندن و آواره ساختن ایلول فلسطینیان می‌توانست تحقق و اعتبار یابد.» شیرا می‌افزاید: «آلون برای آن که پس بیشترین و بهترین تلاش‌ها را در فقط در تصرف سرزمین اسرائیل، بلکه در جمعیت‌زایی آن نیز به کار بست.»

گسترش پذیرش رسمی واقعیت آواره ساختن فلسطینیان در سال ۱۹۴۸ به عنوان پدیده‌ای مثبت و به مثابه پیش‌شرط کسب حقوق یهودیان آرام‌آرام همه‌جاگیر شید. قبح پدیده آوارگی که شکست، طردقاران نظریه ضروری بودن آوارگی فلسطینیان، غدا و منابع و مآخذ بسیاری را برای این رخداد ارائه دادند. در سالهای پایانی دهه ۱۹۹۰ نورموران کثیبه‌سازی جنگ سال ۱۹۴۸ را با نبرد داوود یهودی علیه کلیاد (طاعی) با موفقیت بیان کردند. در آغاز قرن بیست‌ویکم نیروهای جدایی اسرائیل دو سن را از حالت مجزایانه خارج کرد. این اسناد فاش می‌کردند که نیروهای اسرائیلی طی جنگ سال ۱۹۴۸ برتری دوبرابری نسبت به دشمن، داشته‌اند. این واقعیت، اکنون گرچه با گسترده‌ی زاید پذیرفته می‌شود، اما بیشتر از آنچه مایه ضعف آن افسانه شود، موجب قوت آن می‌شود. آنچه در پی آورده می‌شود، نوشته‌ای است از خانم **لَه سیکال** عضو ای. جی. مکنت فکری نوصهیونیستی که این پدیده را به‌خوبی شرح می‌کند:

[[این اسناد]] به ما می‌آموزند که جنگ سال ۱۹۴۸، جنگی میان [یهودیان] و [عرب] [اسپار نیوده بود. این حقیقتی انکارناپذیر است؛ اما چرا مردمان می‌گویند این حقیقت ادعای افسانه اسطوره‌ای نبشرد مرمری اندک را علیه مرمری انبوه می‌دهد و آن کم‌ارزش می‌سازد؟] چگونه می‌شود ارتشی که [یهودیان] را نمایندگان می‌کرد، بتواند ارتش‌هایی را که [۳۵میلیون [عرب]] را نماینده بودند شکست دهد؟ پاسخ، که [[بنیه به دروغ]] به این پرسش داده شده است این بود: این جنگ، جنگی میان کیفیت بود با کمیت. این خانم اضافه می‌کند: «تفسیر دیگری نیز وجود دارد که به مکنت فکری مورخانیه همچون ایلان پایه و او تسلیع تعاقی دارد؛ مورخانیه که دواطلبانه و آگاهانه به سخن‌گوینان اسفناک فلسطینیان تبدیل شده‌اند، اکنون دیگر آنکارا است که انتقال اسرائیل از دوراهی امیدبخش برای صلح به بدبینی جنگ، در تاریخ‌نگاری حرفه‌ای و در مناظره‌های عقیدتی در داخل جامعه یهودی اسرائیل، انعکاس داشته است. این پدیده، جزئی از راهی عمومی بوده است که ایده اسرائیل در آن زمان پیدایش تاریخ جدید اسرائیل در قالب روایتی تاریخی، پیموده است. انتقاد صهیونیستی از گذشته و حال اسرائیل گاهی به پرسش و تشکیک نسبت به مشروعیت بنیانی و اعتبار اخلاقی ایدئولوژی صهیونیستی منجر می‌شود، ایدئولوژیی که از نوصهیونیسم جایگزین شد و به‌شدت و قوت به عقیده و مرام بنیانی ایدئولوژی صهیونیستی کلاسیک وفادار است و طرفداری نشان می‌دهد.

بر تاریخ‌نگاری دانشگاهی و محققانه اسرائیل است. در سالهای اولیه دهه ۱۹۹۰ مشارکت ایدئولوژی در تاریخ‌نگاری کاملاً مشهود بود. تقریباً ایدئولوژی سیاست‌های دولت و راهبردهای تاریخی در تعیین تنها عوامل تعیین‌کننده وضعیت و موقعیت کشور در یک واقعیت ملموس مسود غفلت قرار می‌گیرند؛ ثانیاً این بار یک بار دیگر تأیید می‌کند که دعوا بر سه حافظه به عنوان یک عامل تعیین‌کننده در شکل دادن واقعیت مناشئه‌برانگیز میان اسرائیل و فلسطینیان باقی می‌ماند و بر هر نوع احتمالی برای مصالحه و آشتی در آینده اثر می‌گذارد.

مهاجرت یازاگونی اقبال پاسپاهویونسم و تسلط و غلبه نوصهیونسم در تحقیقات پیرامون ۱۹۴۸، می‌تواند اهداف دیگری را در کنار نشان دادن چگونگی تأثیرگذاری ایدئولوژیک بر محیط‌های دانشگاهی در جوامعی متأثر و مضطرب همچون اسرائیل تأمین کند؛ اولاً این است که می‌تواند شاخصی برای جهت‌گیری فرهنگی و روشنگرانه جامعه یهودی در اسرائیل باشد، و جوه و جنبه‌هایی که غالباً به عنوان تمرکز تقریباً انحصاری بر سیاست‌های دولت و راهبردهای تاریخی در تعیین تنها عوامل تعیین‌کننده وضعیت و موقعیت کشور در یک واقعیت ملموس مسود غفلت قرار می‌گیرند؛ ثانیاً این بار یک بار دیگر تأیید می‌کند که دعوا بر سه حافظه به عنوان یک عامل تعیین‌کننده در شکل دادن واقعیت مناشئه‌برانگیز میان اسرائیل و فلسطینیان باقی می‌ماند و بر هر نوع احتمالی برای مصالحه و آشتی در آینده اثر می‌گذارد.

ادامه دارد

بالغ بر سه سسال است که سودای ثبت جهانی «هورامان» بر جان و دل شیفتگان تاریخ و فرهنگ و هنر و طبیعت بکر آن سامان که آرشویی هزارساله در جغرافیای زاگرس می‌باشد، افتاده است؛ جوازانی فرهیخته و کاردارن، میانسالانی مدیر و پرتوان از زن و مرد در استان‌های کردستان و کرمانشاهان برای نیل به این مقصود، بام از شام نمی‌شناسند، تا آنجا که روند رو به رشد و چشمگیر تحقیقات و تبعات میدانی و کتابخانه‌ای و نیز تلاش‌های فنی سعی و بصری از فیلم و عکس و مصاحبه همراه با طرح و تنظیم نقشه‌های طبیعی، انسانی، ارتباطی مناطق و سایت‌های باستانی با همکاری گروه‌های پژوهشی و کادر فنی زبده و علاقه‌مند، سبب ایجاد پایگاه منظر فرهنگی هورامان در یکی از خانه‌های میراث فرهنگی کردستان در شهر سنندج گردیده است. به‌واسطی آرشویی ارزشمند و همه‌جانبه از ابعاد مختلف تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی، هنری، ادبی، عرفانی و… برای منطقه استثنایی هورامان در این مجموعه به صورت امروزین فراهم آمده است.

موجب خوشبینی و افتخار بود که در جلسهٔ پابانی و جمع‌بندی نهایی سفر ارزیاب یونسکو که صبح روز چهارشنبه نهم فروردین ۹۹ در ساختمان پایگاه منظر فرهنگی هورامان با حضور ارزیاب و اعضا و مسئولان برگزار شد، ارزیاب در هر مورد برگه، سند، دکومت، فیلم، تصویر، نقشه، کتاب و… می‌خواست، برای تکمیل بررسی‌ها در اختیارش قرار می‌گرفت و با نگرش ریزین و دقیق خود موارد ارائه شده را می‌پذیرفت و به داشته‌ها و نوشته‌های فراهم شدهٔ خود می‌افزود. این گام بلند یعنی ایجاد آرشویی این‌چنین، دستاوردی علمی و فرهنگی با برنامه‌ریزی دقیق و زحمت شبانه‌روزی نیروهای کاماد برای شن‌شناختن و شناساندن هورامان بزرگ که شامل هورامان لهون، هورامان دزلی، هورامان تخت وزراب، هورامان زاوه‌رود و هورامان گاورود می‌باشد که در استان‌های کرمانشاهان، کردستان و بخشی در عراق کنونی واقع شده است و در واقع این مرکز پیش‌درآمد پرتوجه ثبت جهانی یونسکو است که اقدامی فرخنده در حوزه شناسایی هورامان و ملحقات آن به شمار می‌رود و می‌تواند در آینده نمونه‌ای برای احیای هویت همه‌جانبهٔ تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی، هنری و ادبی سایر مناطق باشد.

مسئول پایگاه در آینده به صورت کتاب و فیلم و عکس از سئوی سازمان میراث فرهنگی، کشور و در اختیار همگان قرار خواهد گرفت و همین حرکت حتی اگر ثبت جهانی به نتیجه نهایی نرسد، که بعیدالاحتمال است، اما موجب حرکات مثبت و سازنده و بنیادی در دوره هورامان و دربارهٔ هورامان شده است. این که می‌گویم بعیدالاحتمال و با امید به قطعیت می‌نویسم، بر اساس مواردی است که در پی خواهد آمد و به آنها در این نوشتار می‌پردازیم.

هورامان اکثر قریب به اتفاق شـروطی را که در مصوبات جهانی ۱۶ نوامبر ۱۹۷۲ به تصویب کنفرانس عمومی یونسکو رسیده است، دارد و این که در «آنچه من «در هورامان»، برای آنکه روستاهایی که به عنوان مقصد گردشگری تعیین شده و مورد بازدید ارزیاب یونسکو قرار گرفته‌اند، با فعالیت‌های جهانی ادارات تزیبط در همیاری و همکاری با پایگاه منظر فرهنگی هورامان و به‌وزه اهالی فهیم، تالاشگر، سخنکش و آینده‌نگر هورامان توانستند در امکانات لازم و قدماتی یک روستای هدف گردشگری از لحاظ یکسان‌سازی سیمای معماری، نظامت، مسیرها و کوچه‌های روستا، ترمیم مجاری زورسانی، آب‌رسانی و برق و به‌ویژه تسهیل در امر حمل و نقل و تعمیر در حد توان جاده‌های مواصلاتی که این‌همه خود دستاورد قابل توجهی برای این منطقه به عنوان پیش درآمد ثبت جهانی است، برهم‌نهند؛ زیرا در غیر این صورت امکان این‌گونه اقدامات در این اوضاع و برهه زمانی غیرممقدور و چه بسا بعید بود.

♦♦♦♦♦
«ثبت یک اثر در فهرست «میراث جهانی» سبب می‌شود علاوه بر محافظت و نگهداری و معرفی ارزش‌های آن به جهانیان، نوعی تبلیغات برای مقصد محسوب شود که به واسطه آن، فعالیت‌های گردشگری در منطقه نیز افزایش می‌یابد و منابع مالی مهمی را برای اقتصاد محلی به ارمغان می‌آورد

♦♦♦♦♦
«حسام مهدی علی» نمایندهٔ ایکوموس (شورای بین‌المللی آبیه و محوطه‌ها) و مشاور یونسکو به عنوان ارزیاب و کارشناس پروندهٔ هورامان از طرف سازمان یونسکو در دههٔ اول مهر ۱۳۹۹ به تهران آمد و با مسئولان سازمان میراث فرهنگی (معاون وزیر، مدیرکل امور ایلام‌های ملی و جهانی کشور) وارد استان کرمانشاه شد و با همراهی مدیرکل میراث فرهنگی استان کرمانشاه و همراهان، با برنامه‌ریزی مسئول پایگاه منظر فرهنگی هورامان که در کنار همکاران تمام امور لازم هر دو استان کرمانشاه و کردستان را به انجام رسانیده بود، به بازدید و ارائه اطلاعات تکمیلی در روستاهای مقصد پرداختند.

از آنجا که نماینده یونسکو خواستار تشکیل جلساتی پژوهشی در موضوعات فرهنگی و ادبی و هنری و ادیان و عرفان مربوط به هورامان شده بود، دکتر قطب‌الدین صادقی و این قلم به دعوت مسئولان کردستان عزیمت کردیم، برهه ندرت به وضعیت اضطراری کرونایی و اوضاع هشتکنت در فرودگاه و هوایما و نیز شهرهایی که بعد از ورود در مسیر قرار داشت، متأسفانه به‌ندرت

توصیه‌های بهداشتی رعایت می‌شد؛ در عوض برای ذکر نمونه‌ای از توجه، همکاری و اندیشهٔ مدنی روستاهای هورامان و یادآور می‌شوم از آغاز شیوع کرونا، در خارج روستاها و بر سر راه ورودی به نوبت در ایستگاه شخصی مأمور موظف از اهالی گذاشته بودند که از ورود افراد غیربومی و تردد غیرضرور جداً معافیت می‌کردند و به همین سبب اکثر قریب به اتفاق روستاهای منطقه در وضعیت سدید قرار داشت…

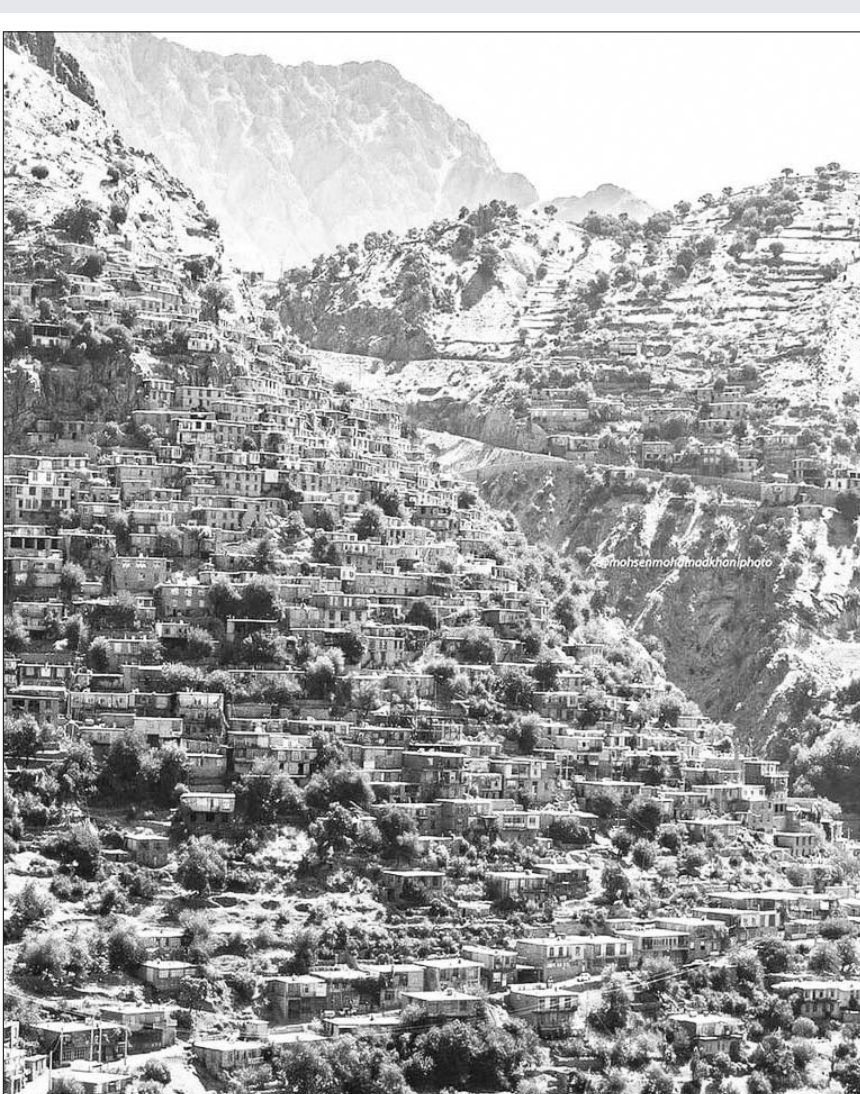
می‌کنم که در دربارهٔ شهر و تمدن می‌گوید، آنچه موجب ایجاد شهر می‌شود، معماری و تمدن و خیابان و امکانات رفاهی و بهداشتی همه‌جانبه نیست، و سکونت در آن موجب شهری بودن نمی‌شود، بلکه اندیشه مدنی و رعایت یکدیگر، اساس شهری بودن و تمدن است.

باری، در طی چند روز همراهی با ارزیاب مهمان و دوستان گروه، جمله جالب توجه و دقیق و قابل

حسام مهدی از روستاهای کلاش لولم، قلعه‌چی، شاله‌گی در شهرستان جوانرود استان کرمانشاه و روستاهای نجار و شرکان و هیچ در شهرستان پاوه، استان کرمانشاه، روستاهای ناو، شهر اورامان = هورامان تخت و روستای ژان در شهرستان سروآباد، استان کردستان، روستاهای بزلانه، دولاب، حلوان، در شهرستان سنندج استان کردستان و روستاهای بالنگان در شهرستان کامیاران استان کردستان بازدید کرد. از آنجا که هورامان پایگانی ادیان و عرفان و مذاهب (اعم از خطی و ذوری) است، دیدار از تکایای قادیبه و تزیین نقش‌بندهای هورمان با برگزاری مراسم آئینی خاص و نیز اجرای گروه تئوتروانزوان حلقانی یارسان و وجود مزار اسرارپسهاک و مدریک‌گی مهری و زردشتی و مزدکی و مانوی در جنبه‌ها و آئین‌ها و ادبیات ژرف گورانی که ادبیات هزارسالهٔ هورامان را به ادبیات کهن جهان پیوند می‌دهد؛ شگفتی حسام مهدی برانگیخته شد.

هورامان و ثبت جهانی

دکتر محمدعلی سلطانی

به‌ویژه که قرآن‌های رحلی کتابت شدهٔ ثلثی مساجد کهنسال هورامان مربوط به دوره تیموری و مغوی که با هماهنگی مسئولان میراث فرهنگی مرمت و در این ایام رونمایی و تصویربرداری شـلـند و در پایان سفر، درازن از کثیبت تاریخی تنگی‌ور مربوط به سارگون دوم در هزارهٔ اول پیش از میلاد (۷۰۶–۷۰۶) (ب.م) به برجستهٔ این پادشاه آشوری و ملاحظه توسط کواد کوپتر و تصویربرداری‌های مطلوب توسط گروه فنی همراه، اشاره به این نکته ضروری است، مدارکی که به عنوان نخستین اسناد اقتصادی جهان به‌شمارند و به خط یونانی و به‌لوی اسکائنی نوشته شده، به بنچای اورامان (هورامان) استهشار دارد که دکتر مسعود کوردانی به موزهٔ بریتانیا در لندن اهدا کرده است و دهها مقاله تحقیقی به زبان‌های مختلف در بارهٔ آن وجود دارد مربوط به هورامان است و دیگر، و حوصلهٔ خاصی به همراه «بل» (بعل: خدای آب) که از ساختمان سدهای اخیر آسیب جدی دیده و همچنین جزیره فرهنگی هیچ – با لباس و دستار و آداب و رسوم خاص و کارگاه‌های نساجی و آهارگی و گیوه‌بافی همسال با روزگار در کنار مقبرهٔ سلطان سیدعبیدالله (کوسه هیچ) فرزند حضرت امام موسسی (الکاظه) که قصه‌ای به درازای تاریخ دارد؛ و در بُعد دیگر طبیعت کم‌نظیر هورامان که به قول حسام مهدی «جست» است.

ثبت جهانی
ثبت جهانی به عنوان یک فهرست میراث جهانی است که ثبت جهانی یونسکو چیست و چطور فوایدی را نصیب اشیا، حوزها، محوطه‌های میراث ملموس و ناملموس به‌ویژه جغرافیایی به گسترهٔ اورامان می‌کند که ۲۰۰هزار هکتار وسعت دارد؟ «میراث جهانی یونسکو» نام عهدنامه‌ای بین‌المللی است که در تاریخ ۱۶ نوامبر ۱۹۷۲ به تصویب کنفرانس عمومی یونسکو رسید و موضوع آن، حفظ آثار تاریخی، طبیعی و فرهنگی است که دارای ویژگی‌های منحصر به‌فرد و استثنایی بوده و با ثبت آنها، متعلق به تمام انسان‌های روی زمین، فارغ از نژاد، مذنب و ملت می‌شوند. بر پایهٔ این کنوانسیون، نواحی عضو یونسکو می‌توانند آثار تاریخی، طبیعی و فرهنگی کشور خود را نامزد ثبت به عنوان میراثی

جهانی کنند. محافظت از این آثار پس از ثبت، در عین باقی ماندن در حیطهٔ حاکمیت کشور مربوطه، به عهدهٔ تمام کشورهای عضو خواهد بود. مکان‌های ثبت شده در فهرست جهانی، شامل آثار طبیعی و فرهنگی مانند: جنگل، کوه، آبگیر، صحرا، بقعه، ساختمان، مجموعه یا شهر هستند.

هر اثر پیشنهادی باید حداقل یکی از شاخص‌های زیر را داشته باشد؛ تا به عنوان میراث جهانی ثبت شود. معیار برای آثار فرهنگی عبارتند از:
۱- نمایانگر دستاورد هنری بی‌نظیر یا شاهکاری خلاقیت انسانی باشد.
۲- نشان‌های بی‌نظیر یا حداقل استثنایی از یک تمدن یا سنت فرهنگی از میان‌رفته باشد.
۳- در یک برهه از زمان تأثیر بسیار زیادی در تحولات و پیشرفت‌های تمدن آمده در معماری، هنرهای با یا منظر گذشته باشد.
۴- نمونه‌ای منحصر به فرد از یک معماری یک یا چند مرحله مهم از تاریخ بشر را منعکس می‌سازد.
۵- نمونه‌ای منحصر به‌فرد از سکونت یا بهره‌برداری سنتی انسان از زمین که معرف یک یا چند فرهنگ است.
۶ – مستقیماً و به طور محسوس با وقایع یا سنتهای ایامه یا آثار ادبی و هنری منحصر به فرد جهانی عجین شده باشد.

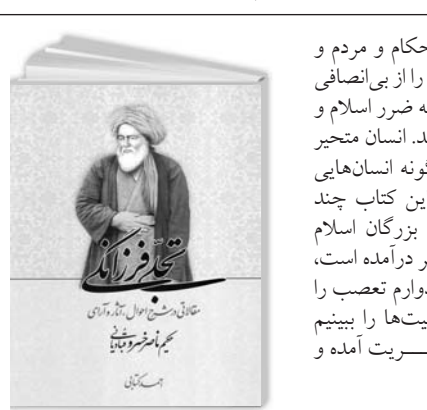
معیار برای آثار طبیعی عبارتند از:
۱- پدیده‌های شگرف طبیعی یا مناطقی با طبیعت زیبای استثنایی،
۲- نمونه‌ای بارز از مراحل مهم تاریخ کره زمین شامل جلوه‌های بارز زمین‌شناختی و ریخت‌شناسی زمینی،
۳- نمونه‌ای برجسته از زیست‌بویهای زمینی، ساحلی و دریایی،
۴- برجسته‌ترین زیستگاه‌های طبیعی برای محافظت از تنوع زیستی.

اما و اما
پذیرش کوانسیون میراث جهانی:
ثبت محوطه‌های تاریخی در فهرست میراث جهانی مزایای مختلفی دارد که آنها را به طور کلی در قالب ارتقا و بهبود به هشت گروه می‌توان دسته‌بندی کرد:
۱- مشارکت علمی و عملی،
۲- سرمایه‌های اجتماعی،
۳- افتخار ملی،
۴- همکاری مالی و امهائی مشخص،
۵- محافظت از آثار،
۶- آموزش،
۷- بازآرندسازی و اصلاح وضعیت موجود،
۸ – گردشگری.

در این راستا انتقال آگاهی و اطلاع‌رسانی به جامعه جهانی، موجب افزایش آگاهی گردشگری، جذب منابع مالی و رونق اقتصاد محلی و عامه مردم می‌شود، به علاوه از کمک‌های بین‌المللی که برای همکاری‌های تعاونی در بین‌المللی می‌توان به جایی همکاری‌های علمی از سایر کشورهای عضو کوانسیون در زمینه‌هایی با تجارب مشابه، بهره‌گیری از همفکری فنی کمیته و هیأت‌های مشاوران، اعزام کارشناسی و به‌ویژه تسهیل در محوطه، در اختیار گذاردن تجهیزات غیرقابل تهیه برای کشورهای متقاضی، اعطای وام‌های درازمدت با بهره کسم و اختصاص مجاری یاوعوض در موارد خاص از محل صندوق بین‌المللی میراث جهانی که از محل صندوق جهانی برای مشارکت کشورهای عضو و کمکهای دولتیبه تأمین می‌شود، اشاره کرد. این فرایند همچنین سبب توجه خاص مردم و رسانه‌های محلی و ملی می‌شود که نتایج ویژه‌ای را به‌خصوص در زمینه پایش و کنترل تخصصی و عمومی توسط کارشناسان فن و مردم محلی در بر خواهد داشت.

ثبت میراث فرهنگی و مزایای گردشگری ثبت یک اثر در فهرست میراث جهانی سبب می‌شود علاوه برر محافظت و نگهداری و معرفی ارزش‌های آن به جهانیان به عنوان هدف اصلی، نوعی تبلیغات برای مقصد محسوب می‌شود که به واسطه آن فعالیت‌های گردشگری نیز در ابعاد افامتی، پذیرایی، ارتباطی و جاده‌ای و حمل و نقل زمینی و هوایی بهبود یابد و کسب و کارهای کوچک و بزرگ محلی مرتبط با خدمات گردشگری و به این واسطه شکل گیرد و افزایش اشتغال را به همراه داشته باشد. از این طریق می‌توان امیدوار بود با توزیع درآمد، بهبود کیفیت زندگی مقصد با توزیع درآمد، در جنبه‌های اقتصادی و بهداشتی ممکن شود. از طرف دیگر با مشارکت محله محلی و توانمندسازی آنها با آموزش در فرایند نظار عرضه گردشگری، مراقبت و نگهداری از آثار نیز به خوبی اجرا می‌شود.

هورامان بسیاری از ویژگی‌های ثبت جهانی را در ابعاد فرهنگی و میراثی دارد و امکان آن را خواهد داشت که در اردیبهشت ۱۴۰۰ در ردیف پرونده‌های پذیرفته‌شده نظر کارشناسان و نمایندگان جهانی را جلب کند و قدم آخر را در ثبت نامزد بردارد و امید که در تیرماه همان سال تصویب آن اعلام گردد. به امید آن روز.

چون بعضی از حکام و مردم و علمای ادیان دیگر با از بی‌انصافی ملازم گذاشته و به ضرر اسلام و اسلام مردم اقدام کردند، انسان متحیر می‌ماند که اینها چگونه انسان‌های بوده و هستند. در این کتاب چند نمونه از نوشته‌های بزرگان اسلام و کسانی که به رشته تحریر درآمده است، آورده شده و خواننده را تعجب را از کار گذشته و واقعیت‌ها و آیینم که چه بر سر بشریت آمده و

آنچه از ناصرخسرو سخنوری ممتاز ساخته است، ویژگی‌های برجسته روحی و معنوی و خصوصیات اخلاقی و انسانی اوست که از جمله مهمترین آنها می‌توان از دانش دوستی و نیکوکاری، استقلال فکری و تقلیدگریزی، استدلال‌جویی و برهان‌طلبی یاد کرد.
بارز فرهنگ ایران‌زمین است که شخصیت جامع‌الاطرافش به‌رم پژوهش‌های گسترده و ژرف صورت گرفته، هنوز ناشناخته‌ها و ناگفته‌های بسیار دارد. او علاوه بر احراز مرتبه عالی شاعری، به‌ویژه در زمینه‌فلسفه‌ی،نویسنده‌ای توانا، مستعدنگارگی کم‌نظیر، فیلسوف، متکلم و اخلاق‌دارو برجسته به شمار می‌رود؛ از این رو از بسیاری از شاعرانی از ادب ایران، با همه والایی منزلتشان متمایز و به راستی موضوعی برعکس تعامل در مقابل شایسته عنوان «دوفنون» است.
۸- حکیم ناصرخسرو در بونه نقد،

سیرت پیامبر (ص)

علامه طباطبایی ترجمه حسین استادولی بخش چهارم

۳۶- غزالی گوید: رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله هر گاه خوشحال و خشنود می‌شد، خشنودی‌اش از همه کس نیکوتر بود. در وقت مواعیت جلدی بود، هنگام خشم – که جز برای خدا خشم نمی‌گرفت – چیزی تاب مقاومت در برابر خشم او را نداشت.

آن حضرت در همه کارهایش این چنین جلدی بود. چون مصیبتی به او می‌رسید، کارش را به خداوند واگذار می‌کرد و از حول و قوت خویش بی‌زاری می‌جست و از خداوند راه چاره طلب می‌کرد.

۳۷- رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله فرمود: بدانید که هر عبادتی در آغاز افراطی دارد، سپس به فترت و سستی می‌گراید. هر که افراط در عبادتش به سنت من بینجامد، راه را یافته است و هر که به او شونت من مخالفت ورزد، گمراه گشته و عملش تباه خواهد شد. بدانید که من هم نماز می‌خوانم و هم می‌خوابم، هم روزه می‌گیرم و هم افطار می‌کنم، هم می‌بخندم و هم می‌گریم. پس هر که از راه روشن – و سنت من روی گرداند، از من نیست.

آداب معاشرت پیامبر (ص)

۳۸- امام صادق علیه‌السلام فرمود: «خوش‌خلقی مایه آسانی امور و شادی‌زاست…» سپس حدیثی نقل فرمود که می‌رساند رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله خوش‌خلق بود.

۳۹-امیر مؤمنان علیه‌السلام فرمود: رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله چنان بود که از نیکی‌هایش قدردانی نمی‌شد، در صورتی که نیکی‌های آن حضرت بر قرشی و بر عرب و عجم جاری بود، کیست که بیش از رسول خدا به این مردم نیکی کرده باشد؟ از نیکی‌های او مال بیت نیز قدردانی نمی‌شود، همچنین مؤمنان برگزیده نیز از نیکی‌هایشان قدردانی نمی‌کردند [این‌بار نیاید دلسرد شد و دست از نیکی به دیگران کشید].

۴۰- به روایت دیلمی، رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله لباس خود را وصله می‌زد، کفش خود را می‌دوخت، گوسفندان خود را می‌دوشید، با بردگان غذا می‌خورد، بر زمین می‌نشست، بر درازگوش سوار می‌شد و دیگری را نیز ترک خود سوار نمی‌کرد. حیا نمی‌کرد، خشمش به نیازمندی‌های خود را از بازار تهیه کند و خود به خانه بزد. با ثروتمند و فقیر دست می‌داد و دست خود را نمی‌کشید تا طرف مقابل دست خود را بکشد. با هر کس روبرو می‌شد – از ثروتمند و فقیر و بزرگ و کوچک – سلام می‌کرد.

چیزی را که به آن دعوت می‌شد کوچک نمی‌شمرد، گرچه پست‌ترین نوع خرما بود. کم‌خرج، بلندطبع، خوش معاشرت و خوش‌رو بود. همیشه لبخند بر لب داشت؛ ولی بلند نمی‌خندید. عغمگین به می‌رسید؛ اما عیوس و فُدم نبود. فروتن بود؛ اما خود را کوچک نمی‌نمود. پشیمنده بود؛ اما اسراف نمی‌ورزید، و زانکذل و مهربان با همه مسلمانان بود. هرگز از روی سیری بادگلو نزد، و هرگز دست طمع به سوی کسی نگشود.

۴۱- به روایت طبرسی، رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله در آینه نگاه می‌کرد و موی سر را صاف می‌کرد و شانه می‌زد، و بسا به آب نگاه می‌کرد و موی سر را مرتب می‌ساخت. نه تنها برای خانواده خود، که برای یارانش نیز خود را می‌آراست و می‌فرمود: خداوند دوست دارد که بنده‌اش هنگامی که برای دیدن برداران از خانه بیرون می‌رود، خود را آماده و آراسته نماید.

۴۲- فرمود: پنج چیز است که تا دم مرگ از آنها دست برنمی‌دارم: روی زمین با بردگان غذا خوردن، بر خر پالان‌دار سوار شدن، شیر بز را با دست خود دوشیدن، لباس شپشمنه پوشیدن و با دوکان سلام و دوستان از من ست نمود.

۴۳- به روایت قطب راوندی، رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله بر کوچک و بزرگ سلام می‌کرد.
۴۴- امام صادق علیه‌السلام فرمود: رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله به زنان سلام می‌کرد و آنان نیز پاسخ می‌گفتند و امیر مؤمنان علیه‌السلام به من زنان سلام می‌کرد؛ ولی اگرکاه داشت که به زنان جوان سلام کند می‌فرمود: می‌ترسم از آنکه صدای آنان خوشم آید آنگاه زبان این کار بیش از اجری که در نظر دارم، بر من وارد شود.

۴۵-علی‌علیه‌السلام فرمود: هرگز نشد که رسول‌خدا صلی‌الله‌علیه‌آله با کسی دست دهد و زودتر از او دستش را بکشد، بلکه درنگ می‌کرد تا او دستش را بیرون کشد.

و هرگز کسی با آن حضرت در کاری یا سخنی مشارکت نکرد که حضرت زودتر از او دست از کار بکشد، بلکه صبر می‌کرد تا وی دست از کار بکشد.

و نشد کسی با آن حضرت گفتگو را آغاز کند و حضرت پیش از او سکوت کرد.

و هرگز دیده شد که نزد کسی پای خود را دراز کند.

و هرگز میان دو کار مخیر نشد، مگر اینکه دشوارترین آنها را اختیار می‌کرد.

و در سستی که به او می‌شد، در صدد انتقام برنمی‌آمد. مگر آنکه محارم خدا هتک شود، که در این صورت به خاطر خدا خشم می‌گرفت.

و هرگز در حال نیکه‌دادن چیزی نخورد تا از دنیا رحلت فرمود.

و چیزی از آن جناب درخواست نشد که «نه» بگوید.

و هرگز حاجتمندی را رد نکرد، جز آنکه با حاجت او را برمی‌آورد، یا او را با سخنی نرم و دلنواز خرسد می‌ساخت.

و نمازش در عین تمامیت، از نماز همه مردم سبکتر، و خطبه‌اش کوتاه‌تر از همه کلمات بود.

و چیزی از آن جناب درخواست نشد که «نه» بگوید.

و هرگز حاجتمندی را رد نکرد، جز آنکه با حاجت او را برمی‌آورد، یا او را با سخنی نرم و دلنواز خرسد می‌ساخت.
و چون از راه می‌رسید از بوی خوشش شناخته می‌شد.
و چون با دیگران بر سر یک سفره می‌نشست، اول کسی بود که شروع به غذا خوردن می‌کرد و آخرین کسی بود که از غذا دست می‌کشید، و هنگام غذا خوردن، از جلوی خود میل می‌فرمود، و تنها هنگام خوردن رطب و خرما دست به سوی دیگر هم می‌برد.

شکایتی را با سه نفس می‌آشامید، و آب را می‌مکید و بیکاره سر نمی‌کشید.

دست راستش به خوردن و آشامیدن و گرفتن و دادن اختصاص داشت و دست چپ را دست راست چپش نمی‌گرفت و نمی‌داد، و دست چپش برای سایر اعضا بدیش بود.

در همه کارهای او، چون لباس پوشیدن، کفش پوشیدن و از مرکب پیاده شدن – شروع با دست یا پا راست را دوست داشت.

چون کسی را صدا می‌زد، سه بار تکرار می‌کرد؛ ولی در سخن گفتن یک بار بیشتر نمی‌گفت، و اگر اذن دخول می‌گرفت، سهه بار تکرار می‌فرمود.

کلامش روشن بود و هر شنونده‌ای آن را می‌فهمید.

به هنگام سخن گفتن سفیدی دندان‌ش برق می‌زد. و اگر او می‌دیند، می‌گفتی دندان‌های پیشش او فاصله دارد؛ ولی فاصله نداشت.

نگاه‌کردن کوتاه بود و به کسی کسی که در دواز دست کرد.

و اگر مردی با ایشان دست می‌داد، حضرت دست او را رها نمی‌کرد تا او دست خود را عقب بکشد، و چون مردم این شکه را فهمیدند، چون با آن حضرت دست می‌دادند، فوراً دست خود را از دست حضرت بیرون می‌کشیدند.

۴۷- امام صادق علیه‌السلام فرمود: رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله نگاهش با کسی می‌نشست، از جا برنمی‌خاست تا هشتنین او از جا برخیزد.

۴۸- به روایت طبرسی: رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله به هنگام سخن گفتن لبخند می‌زد.

۴۹- یونس سینایی گوید: امام صادق علیه‌السلام به من فرمود: «شما با یکدیگر چگونه شوخی می‌کنید؟» گفت: «خیلی کم» فرمود: چرا شوخی نمی‌کنید؟ او شوخی را خوشش می‌آمد و با شوخی می‌توانی برادر دینی خود را شاد سازی. همتا رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله با مردم شوخی می‌کرد و می‌خواست بدین وسیله آنان را شاد سازد.

سخن گفتن لبخند می‌زد.

۴۹- یونس سینایی گوید: امام صادق علیه‌السلام به من فرمود: «شما با یکدیگر چگونه شوخی می‌کنید؟» گفت: «خیلی کم» فرمود: چرا شوخی نمی‌کنید؟ او شوخی را خوشش می‌آمد و با شوخی می‌توانی برادر دینی خود را شاد سازی. همتا رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله با مردم شوخی می‌کرد و می‌خواست بدین وسیله آنان را شاد سازد.

۴۸- به روایت طبرسی: رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌آله به هنگام سخن گفتن لبخند می‌زد.

۴۹- یونس سینایی گوید: امام صادق علیه‌السلام به من فرمود: «

اخبار کوتاه داخلی

فغانی: در دیدارهای بین‌المللی به نام ایران قضاوت می‌کنم
علیرضا فغانی داور بین‌المللی فوتبال کشورمان تاکید کرد که در مسابقات بین‌المللی همچنان به نام ایران قضاوت می‌کند.

به گزارش ایرنا با وجود این که فغانی از ایران مهاجرت کرده اما همچنان به عنوان داور ایران در مسابقات بین‌المللی قضاوت می‌کند. فغانی در گفت و گو با ایرنا در این خصوص اظهار داشت: بعد از اینکه

به استرالیا آمدم، تلاش‌هایی صورت گرفت تا نام من از فهرست بین‌المللی داوران ایران حذف شود، اما این اتفاق رخ نداد و من همچنان در فهرست داوران بین‌المللی ایران هستم و با افتخار با نام ایران در مسابقات بین‌المللی قضاوت می‌کنم. یعنی اگر در لیگ قهرمانان آسیا یا مسابقات انتخابی جام

بهره‌گیری زن در مسیر جدایی از تیم ملی سرمربی تیم ملی تیرانزادی به مسئولان فدراسیون اعلام کرده‌ام که به ادامه همکاری نیست.

به گزارش ورزش سه، الهام هاشمی، سرمربی تیم ملی تیرانزادی در بخش تفنگ که تنها سرمربی تیم ملی ایران در بیش مردان به ششمار می‌رود، بعد از یک همکاری طولانی مدت و کسب ۴ سهیمه المپیک، به خاطر برآورده نشدن خواسته‌هایش تصمیم به قطع همکاری گرفته است.

او امکاناتی را از رئیس فدراسیون خواسته که به دلیل برخی محدودیت‌ها از جمله تحریم از نگاه مسئولان فدراسیون عملی کردن آن‌ها غیرممکن است، یا به تیران از الهام هاشمی، ملی پوشان تفنگ هم اردوی تیم ملی را ترک کردند و جلسه با دادگر هم کارساز نبوده است. به این ترتیب به نظر می‌رسد فعلا خبری از صلح بین الهام هاشمی و فدراسیون نیست.

صمد نیکخواه بهرامی کرونا گرفت

دبیر فدراسیون بسکتبال ابتلای صمد نیکخواه بهرامی به ویروس کرونا را تایید کرد.

به گزارش ایسنا، پس از انتشار خبر ابتلای صمد نیکخواه بهرامی کاپیتان تیم ملی بسکتبال ایران به ویروس کرونا در فضای مجازی، این خبر توسط چند فدراسیون بسکتبال تایید شد.ششمین کلاهی در این مورد گفت: جواب تست آفای نیکخواه مثبت بوده اما جای نگاری ندارد.

در تماسی که با ایشان داشتم در شرایط خوبی هستند و به زودی بهبود می‌یابند. کلاهی در پاسخ به این سوال که تست PCRا و را فدراسیون گرفته است یا خیر؟ گفت: همانطور که قبلا هم اشاره کردم بازیکنان باشگاه‌های ما در حال خود مراقبتی هستند و اقدامات لازم را خودشان انجام می‌دهند.

اصفهانیان: داوران باید به آمادگی های لازم برسد
سرپرست کمیته داوران گفت:با توجه به اینکه بده پیش از این به عنوان عضو کمیته داوران حضور داشتم، کمابیش در جریان امور قرار دارم. به گزارش خبرگزاری فارس و نقل از سایت فدراسیون فوتبال، فریدون اصفهانیان که دیروز جانشین اسماعیل صغیری شد،گفت: با توجه به اینکه در اساتنه مسابقات لیگ فوتبال هشتم باید ترتیبی اتخاذ کنیم تا داوران آمادگی های لازم را برای قضاوت در مسابقات داشته باشند. بر همین اساس مقرر شد دوره پیش فصل داوران لیگ برتر را به صورت وینار برای داوران برگزار کنیم. تست های آمادگی جسمانی را هم با توجه به رعایت پروتکل های بهداشتی، در هیت های فوتبال استان های سراسر کشور با حضور نماینده دیپارتمان داوران انجام خواهیم داد.

بقیه از صفحه ۳
شکست «جهان ازم گسته»
«آنتونی گوتزش»، دبیرکل سازمان ملل گفت: جهان ازم گسته در مقابله با آزمون بیماری کووید۱۹ شکست خورده است.

وی هشدار داد:برای جلوگیری از اینکه میلیون‌ها انسان به فقر و گرسنگی دچار شوند به یک اقدام هماهنگ نیاز است.

دبیرکل سازمان ملل متحد افزود: همه‌گیری بیماری کووید۱۹ چالش بزرگ جهانی برای کل جامعه بین‌المللی، برای چند جانبه‌گرایی و برای من به عنوان دبیرکل سازمان ملل، متأسفانه، تاکنون جامعه بین‌المللی در این آزمون شکست خورده است.

تولید بخشی از واکسن آنتلوزا

دکتر مصطفی قائمی، دبیر ستاد توسعه زیست فناوری اعلام کرد تا آذر ماه سسال جاری بخشی از واکسن آنتلوزا در کشور تولید می‌شود.

به گفته وی، تا آذر ماه سسال جاری بخشی از واکسن آنتلوزا در کشور تولید می‌شود و تا سال آینده هیچ مشکلی برای تأمین این واکسن نداریم.

دبیرستاد توسعه زیست فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تاکید کرد: دانش‌بنیان‌های ایرانی توان بالایی در تولید واکسن

ابوالقاسم کبانی-بسکتبال همچنان ورزشی «دانشگاهی» است هرچند که حرفه‌ای شدن نصفه و نیمه ورزش ایران، در بسکتبال را هم از گردن آسیب‌ها، مصون نداشتنه است. پیش از این و در سال‌های نه چندان دور «دانشگاهی» بودن بسکتبال کاملاً مصداقی بود و تقریباً تمام موارد مرتبط با پوشش می‌داد در حالی که دانشگاهی بودن فقط صرفاً به دایره تحصیلات دانشگاهی ختم نمی‌شد بلکه الگوهای رفتاری در بسکتبال را در بر می‌گرفت. رفتاری برگرفته از احترام متقابل در تمام شئون. کنشی که باعث می‌شد عموماً بزرده بر قیمتی در سبد کالایی بسیاری از بسکتبالی، جایی نداشتنه باشد. ماجرای که محور آن بر محوریت نداشتن پول، بنا شده بود.

اما از آنجا که همیشه نمی‌توان برخلاف جهت آب شدن و قاعدتاً هر تغییر و تحولی ناگزیر، تبعات منفی و مثبتی را به همراه دارد با محوریت یافتن پول در بسکتبال به تبع سایر رشته‌های ورزشی، الگوهای رفتاری هم در این ورزش با تغییراتی روبرو شد. چالش‌هایی که شاید به واسطه همان «دانشگاهی» بودن، تقریباً تمام خانواده بسکتبال، سعي در کنترل سرعت پیشرفت آن داشته و حتی‌الامکان، بیشتر پذیرای تغییرات مثبت بوده‌اند تا منفی هر چند که بدون تردید گام گذاشتن، در راه تحولات برای ترقی حتی در ورزش جهان پیشرفته، مسواری می‌شود با رنگ باختن برخی از رفتار پسنسندیده رایج گذشته که قاعدتاً ورزش الوبی و سروسامان و پی حساب و کتاب کشور ما که بسیاری از مدیران غریب‌ورزشی، و سیاسی زمام آن را در عرصه‌های مختلف به عهده گرفته‌اند به دلیل اولویت ندادن به بسیاری از هتاهای خاصی که تا پیش از این و در سال‌های دور، رعایت می‌شد، در این ماجرا، گویا سبقت را از کشورهای پیشرفته برده است. به همین خاطر هم هست که مقاومت بسکتبالی‌ها برای کمتر آورده شدن به تبعات منفی تحولات می‌توان به تبعیت از حفظ صفت «دانشگاهی» بودن برای این ورزش، مرتبط نشده است هرچند که بالاخره در پارهای رفتارها چاره‌ای نبوده جز همسو شدن با جریانات و همراهی جماعت‌شدن!

کنش مضافات بانوان بسکتبال در مواجهه با مشکلات

در این میان اما نکته برجسته آنجاست که این ماجرا در بسکتبال بانوا، بیشتر نمود پیدا می‌کند از آن جهت که شاید بانوان بسکتبال، کمی متفاوت‌تر عمل می‌کنند. اگر چه طی سال‌های اخیر همواره شعار تفاوت گذاشتن بین ورزش آقایان و بانوان در هر فرصتی مطرح شده و اصولاً اضافه شدن نایب رئیس بانوان هم در فدراسیون‌ها با همین هدف اجرایی شد اما پذیرفتن از بین رفتن این‌ها تا حدی در این شرایط، به نوعی گولزدن خوده است چرا که هنوز هم ورزش بانوان، از تفاوتی که با ورزش آقایان احساس می‌کند، آسیب‌های فراوانی دیده است. در همین رهگذری که سعی شده ورزش بانوان کم‌توقع بار بیاید و بر آنان تحمیل نشود که ورزش آقایان در اولویت است، در بسکتبال ماجرا به سمتی دیگر سوق پیدا می‌کند و نکته تأثیرگذاری که می‌تواند رفتار بانوان بسکتبال را متمایز کند، بدون شک حضور مدیرانی باتجربه و با تحصیلات عالیه از جنس بسکتبال است.

مدیرانی که تمام پیچ و خم‌های بسکتبال را با بازیگری و مریگری در سطح قابل قبول تا مدیریت، طی کرده‌اند و با تکیه بر بیشترین سوابق بسکتبالی، علمی و دانشگاهی

تمام مشکلات ریز و درشت بسکتبال بانوان را با جان و دل، درک می‌کنند – برخلاف بسیاری از ورزش‌های دیگر که متولیان ورزش بانوان آنها نه تنها به دلیل همجنس نبودن با ورزش مربوطه، بلکه حتی به دلیل آشنا نبودن با ماهیت ورزش، نه تنها مشکلات ورزش بانوان را درک نمی‌کنند تا به واسطه آن از حقوق آنان دفاع کنند بلکه حتی در قابل قهرمانی‌های ارزشمند بانوان قهرمان خود، متنی هم بر سر آنان دارند که مثلاً با این قهرمانی به جایگاه اجتماعی والایی رسیده‌اند و به همین دلیل هم کوچکترین قدمی برای حداقل حقوق از دست رفته آنان بر نمی‌دارند.مقایسه چنین مواردی هم تأیید می‌کند که همجنس بودن مدیران بسکتبالی بانوان با زیرمجموعه‌ای که مسئولیت رتن و فتن امورات آنها را دارند، باعث می‌شود تا طرفین ماجرا برای رسیدن به بهترین نتایج ممکن در هر زمینه‌ای، بهتر زبان یکدیگر را بفهمند و با کمک‌رنگ کردن بسیاری از محدودیت‌ها زودتر و بهتر به تقاضم برسند.

بسکتبال امروز از دکتر فریده شجاعی همسر مرحوم منصور پورحیدری از نجیب‌ترین چهارهی استقلال و پرورش یافته در خانواده‌ای کلاز ورزشی در پست نایب رئیس بانوان بهره می‌برد. چهارهی که تمام حق و چپ بسکتبال را از دوران نوجوانی و جوانی تا به امروز طی کرده و شاخص‌ترین ویژگی وی، صریح‌الوجه بودن برای گرفتن حق و حقوق زیر مجموعه‌های خود در هر سعتی، بوده است باتجربه چندین و چند ساله مستمر در عرصه مدیریت ورزش‌های مختلف در سطوح علمی و اجرایی. از طرفی دکتر ششمین کلاهی استاد دانشگاه و از بازیکنان اضافه شدن نایب رئیس بانوان هم در فدراسیون‌ها با همین هدف اجرایی شد اما پذیرفتن از بین رفتن این‌ها تا حدی در این شرایط، به نوعی گولزدن خوده است چرا که هنوز هم ورزش بانوان، از تفاوتی که با ورزش آقایان احساس می‌کند، آسیب‌های فراوانی دیده است. در همین رهگذری که سعی شده ورزش بانوان کم‌توقع بار بیاید و بر آنان تحمیل نشود که ورزش آقایان در اولویت است، در بسکتبال ماجرا به سمتی دیگر سوق پیدا می‌کند و نکته تأثیرگذاری که می‌تواند رفتار بانوان بسکتبال را متمایز کند، بدون شک حضور مدیرانی باتجربه و با تحصیلات عالیه از جنس بسکتبال است.

مدیرانی که تمام پیچ و خم‌های بسکتبال را با بازیگری و مریگری در سطح قابل قبول تا مدیریت، طی کرده‌اند و با تکیه بر بیشترین سوابق بسکتبالی، علمی و دانشگاهی نمود پیدا کرده در حد اختلاف نظرایمی بین طرفین نشست

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

اتخاذ راهبردهای جدید مقابله با کرونا

ابتلاء سخت کرده است. هاشمی تاکید کرد:وضع شهر تهران در حوزه مقابله با کرونا نگران‌کننده است و با توجه به این که همیشه در روزهای آلودگی هوا تهران تعطیل می‌شد، به شرایط حاضر نیز لازم است ستاد ملی کرونا به جای هشدار اقدام ویژه‌تری بکند.

ناهدید خداحرامی، عضو شورای شهر تهران در نقلی پیش از دستور امروز خود در صحن شورای شهر تهران اظهار کرد: بیش از ۱۵هزار مرگ به علت

وی به ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ابتلا به کرونا یا مشکوک به آن در بهشت‌زها (س) تهران داشته‌ایم که خوشحالت‌ترین آمار آن ۱۴مهر سال جاری با فوت ۱۳۶۶ نفر بود و این موضوع نشان می‌دهد که دوزخد فوته‌های ناشی از این بیماری کشنده در تهران اتفاق افتاده است.

وی بر ضرورت تشکیل کمیته‌ای از سوی شهرداری برای مدیریت در شرایط کرونا تاکید کرد و گفت: با توجه به دوره کمون ۱۴ روزه بیماری، به هر هفته فقط مسکن است و اثر بخش دیگری

ورزشی

یعنی متولیان بسکتبال بانوان و بخصوص گلاهی‌هایی از سوی تالین طهماسبیان مسئول دیپارتمان مسابقات و داوران بانوان است که او هم سوابق قابل قبولی در این ورزش دارد – مطرح شد که محور تمام این گلاهی‌ها به مسائل مالی یعنی عدم تسویه حساب به موقع باشگاه‌ها باز می‌گشت، اما نهایتاً ته همه این گلاهی‌های طرفین، ختم شد به مدنظر قرار گرفتن منافع باشگاه‌ها و نه فدراسیون، چون مدیران بانوان بسکتبال ریش گرو گذاشته و از دکتر طباطبائی رئیس فدراسیون برای رسیدن به بهترین نتایج ممکن در هر زمینه‌ای، بهتر زبان سر آنان دارند که مثلاً با این قهرمانی به جایگاه اجتماعی والایی رسیده‌اند و به همین دلیل هم کوچکترین قدمی برای حداقل حقوق از دست رفته آنان بر نمی‌دارند.مقایسه چنین مواردی هم تأیید می‌کند که همجنس بودن مدیران بسکتبالی بانوان با زیرمجموعه‌ای که مسئولیت رتن و فتن امورات آنها را دارند، باعث می‌شود تا طرفین ماجرا برای رسیدن به بهترین نتایج ممکن در هر زمینه‌ای، بهتر زبان یکدیگر را بفهمند و با کمک‌رنگ کردن بسیاری از محدودیت‌ها زودتر و بهتر به تقاضم برسند.

بسکتبال امروز از دکتر فریده شجاعی همسر مرحوم منصور پورحیدری از نجیب‌ترین چهارهی استقلال و پرورش یافته در خانواده‌ای کلاز ورزشی در پست نایب رئیس بانوان بهره می‌برد. چهارهی که تمام حق و چپ بسکتبال را از دوران نوجوانی و جوانی تا به امروز طی کرده و شاخص‌ترین ویژگی وی، صریح‌الوجه بودن برای گرفتن حق و حقوق زیر مجموعه‌های خود در هر سعتی، بوده است باتجربه چندین و چند ساله مستمر در عرصه مدیریت ورزش‌های مختلف در سطوح علمی و اجرایی. از طرفی دکتر ششمین کلاهی استاد دانشگاه و از بازیکنان اضافه شدن نایب رئیس بانوان هم در فدراسیون‌ها با همین هدف اجرایی شد اما پذیرفتن از بین رفتن این‌ها تا حدی در این شرایط، به نوعی گولزدن خوده است چرا که هنوز هم ورزش بانوان، از تفاوتی که با ورزش آقایان احساس می‌کند، آسیب‌های فراوانی دیده است. در همین رهگذری که سعی شده ورزش بانوان کم‌توقع بار بیاید و بر آنان تحمیل نشود که ورزش آقایان در اولویت است، در بسکتبال ماجرا به سمتی دیگر سوق پیدا می‌کند و نکته تأثیرگذاری که می‌تواند رفتار بانوان بسکتبال را متمایز کند، بدون شک حضور مدیرانی باتجربه و با تحصیلات عالیه از جنس بسکتبال است.

مدیرانی که تمام پیچ و خم‌های بسکتبال را با بازیگری و مریگری در سطح قابل قبول تا مدیریت، طی کرده‌اند و با تکیه بر بیشترین سوابق بسکتبالی، علمی و دانشگاهی نمود پیدا کرده در حد اختلاف نظرایمی بین طرفین نشست

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

حضور در رقابت‌های جهانی ۲۰۲۰ سرستان در حالی از دیروز آغاز شد که محمد بنا سرمربی تیم ملی از ۲۸ فرنگی‌کار برای حضور در این تمرینات دعوت کرده است و در بین اردوئییشان، خبری از سعید عدولی نیست.یکی از مهمترین مسائل در آغاز

۱۳۹۲
شماره ۲۸، شهریور ۱۳۹۹ (سال ششم و پنجم - شماره ۲۷۶۸۲)
فصلنامه اجتماعی روزنامه اطلاعات

مهم ترین چیزها را در مدرسه یاد نمی دهند!

مهم ترین چیزها را در مدرسه یاد نمی دهند!

زیرگذر اینترنت

زیرساخت‌های آموزش الکترونیک بود که دست کم از اوایل دهه ۸۰ در آموزش و پرورش مطرح شد اما در حد برگزاری چند جشنواره یا نصب ویدئوپروژکتور در کلاس‌ها باقی ماند و حتی محتوایی برای آن تولید نشد. ضعف بعدی ضعف در گزینش و به‌روزرسانی معلم‌ها بود، مهم‌ترین مشکل هم جذب معلمان از کانال‌هایی جز دانشگاه فرهنگیان بود که اکثراً آمادگی مهارتی، روحی، تخصصی برای معلمی نداشتند و با آنالین شدن آموزش، چیزی که تا دیروز در چارچوب کلاس‌ها مخفی بود بروز پیدا کرد و عیان شد. ضعف سوم در آموزش مهارت‌های تولید محتوا و تدریس الکترونیک به معلمان بود، مهارتی که من حداقل از سال ۱۳۸۳ شاهد مطرح شدنش بودم اما چون این مهارت‌ها مابه‌ازای نیاز و احتیاج و برنامه‌ای در بیرون و در محیط آموزش و پرورش نداشت، به جایی نرسید و تأثیری نگذاشت. جالب است بدانید تقریباً از اول دولت روحانی عملاً برنامه ورود فناوری در آموزش و افزایش مهارت معلمان در این حوزه‌ها و تولید محتوای الکترونیکی و تجهیز مدارس کاملاً به حاشیه رفت و تعطیل شد. حتی اگر قبلاً جشنواره‌ها در آموزش و پرورش با تأکید بر فناوری نو بود، در این دوران این‌ها هم حذف شد. در همه این سال‌ها فقط برخی معلمان جوان علاقه‌مند به فناوری به‌سوی یادگیری و استفاده خودجوش از این مهارت‌ها با وقت و هزینه شخصی رفتند و این فعالیتشان هیچ بازخورد و بازتاب مثبتی در سیستم پیدا نکرد، [یعنی] هیچ فرقی بین معلم فعال در این حوزه و معلم سنتی وجود نداشت.

«احمد مدادی» که خود را یک معلم سابق معرفی کرده، بخشی از بیانیه شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی فرهنگیان ایران به بهانه روز جهانی معلم که مدتی پیش بود (پنجم اکتبر) را به اشتراک گذاشته است: «فارغ از هر گونه تعلق سیاسی، جناحی یا وطن‌ستیزانه اعلام می‌دارد تفکر کنونی حاکم بر سیاست‌گذاری‌های آموزشی، نگرش اعرانه [تک‌بعدی] در تخصیص بودجه به این نهاد، دخالت نهادهای موازی در تصمیم‌سازی‌های آموزشی، پولی‌سازی آموزش، محتوای غیرعلمی کتب درسی و مدیریت‌های عقیم در تولید فرآورده‌های اندیشگانی، هر روز بیش از پیش، کارخانه بزرگ تعلیم و تربیت را در تولید شهروندان متعهد و مسئولیت‌پذیر، ناتوان تر می‌کند و به سمت نابرابری تربیتی سوق می‌دهد. بنابراین به همه دستگاه‌های مسئول و تصمیم‌ساز، هشدار می‌دهد که مسئولیت مدنی و قانونی تمام بحران‌هایی که در اثر این کج‌اندیشی‌ها بر حال و آینده جامعه، تحمیل شده و می‌شود، با آن‌هاست.»

اکثریت قریب به اتفاق کاربرانی که درباره محتوای آموزشی در نظام آموزش و پرورش و کتاب‌های درسی اظهارنظر کرده‌اند، نگاهی منتقدانه به موضوع داشته‌اند.

برخی از آن‌ها به فقدان آموزش در برخی زمینه‌ها اشاره کرده‌اند، مثل «اسماعیل حشمتی» که نوشته: «در هیچ کتاب درسی، از آموزش و پرورش تا آموزش عالی، مهارت‌های شناخت جنس مخالف آموزش داده نمی‌شود و یکی از عوامل مهم طلاق، نداشتن این مهارت‌هاست.»

«ربات یغما» گفته: «یکی از مهم‌ترین چیزهایی که در مدرسه باید آموزش داده شود، مدیریت رنج و اضطراب است. همه ما از سنین خیلی کم دچار رنج می‌شویم و اضطراب را تجربه می‌کنیم، جالب است که هیچ‌وقت و در هیچ مقطعی، مدیریت آن به ما آموزش داده نمی‌شود.»

برخی از کاربران به انتقاد از محتوای ارائه‌شده در کتاب‌های درسی پرداخته‌اند. برخی دیگر به ماجرای حذف تصویر دختران از روی جلد کتاب ریاضی سوم دبستان انتقاد کرده‌اند. برخی دیگر این ماجرا را با افزایش مدت سربازی پسران به ۲۴ ماه مقایسه کرده و معتقدند به موضوع دوم کمتر پرداخته شده است.

«علی جباری مرند» نوشته: «سربازی شد ۲۴ ماه، هیچ کس چیزی نگفت، قطعاً زندگی و آینده یک جوان مهم‌تر از حذف شدن عکس یک دختر از کتاب‌های درسی است؛ آن هم سربازی در مملکتی که همراه تورم وجود دارد. سربازی که دو سال پیش پول داشته ۳۰ میلیون تومان بدهد و یک پراید بخرد، وقتی از سربازی برگشته، دیده پراید شده ۱۲۰ میلیون تومان!»

کاربری با نام مستعار «پرواز در مدار» نوشته: «مهم‌ترین چیزی که در مدرسه یاد گرفتیم این بود که هیچ‌وقت مهم‌ترین چیزها را در مدرسه یاد نمی‌دهند!»

«دکتر ارنست» از تجربه خودش به عنوان یک معلم حرف زده: «از کتاب درسی مزخرف که می‌زنی بیرون و متن درست و حسابی با بچه‌ها می‌خوانی آن قدر خوش می‌گذرد که حد ندارد. یک حالی می‌دهد وقتی دانش آموز کلاس دهمی ازت می‌پرسد آقا فرق فتودالیسم با برده‌داری چیست؟ به خدا آدم سر ذوق می‌آید.»

بخشی از انتقادات درباره محتوای آموزشی، متوجه وضعیت آموزش آنالین است. «ابراهیم» گفته: «این اوضاع آموزش آنالین، چند ضعف بزرگ در آموزش و پرورش را برملا کرد، اولی ضعف در

میدان مشق

• ارمغان زمان فشمی

داستان یک تغییر

«در کنار خطوط سیم پیام، خارج از ده دو کاج روییدند
سالیان دراز رهگذران آن دو را چون دو دوست می‌دیدند

روزی از روزهای پاییزی زیر رگبار و تازیانه باد
یکی از کاج‌ها به خود لرزید خم شد و روی دیگری افتاد

گفت ای آشنا بیخوش مرا خوب در حال من تأمل کن
ریشه‌هایم ز خاک بیرون است چند روزی مرا تحمل کن

کاج همسایه گفت با تندی: مردم آزار از تو بیزارم
دور شو دست از سرم بردار! من کجا طاقت تو را دارم؟

بینوا را سپس تکانی داد یار بی رحم و بی‌مروت او
سیم‌ها پاره گشت و کاج افتاد بر زمین نقش بست قامت او

مرکز ارتباط دید آن روز، انتقال پیام ممکن نیست
گشت عازم گروه پی‌جویی تا ببیند که عیب کار از چیست

سیمبانان پس از مرمت سیم، راه تکرار بر خطر بستند
یعنی آن کاج سنگدل را نیز با تبر تکه‌تکه بشکستند!

شعر زیبای «دوکاج» از محمدجواد محبت، سال‌ها زینت‌بخش کتاب فارسی دبستان بود. به گفته شاعر، این شعر در سال ۱۳۶۲ به سفارش غلامعلی حداد عادل سروده شد. بیش از سه دهه بعد، در پی انتقاداتی که منتقدان به این داستان و پایان تلخ آن وارد کردند، آقای محبت، آن را تغییر داد و نسخه تازه با نام «کاجستان» جایگزین نسخه قبلی شد که پایان‌بندی متفاوت آن از این قرار است:

«کاج همسایه گفت با نرمی دوستی را نمی‌برم از یاد
شاید این اتفاق هم روزی ناگهان از برای من افتاد

مهربانی به گوش باد رسید، باد آرام شد ملایم شد
کاج آسیب دیده ما هم کم‌کمک پا گرفت و سالم شد

میوه کاج‌ها فرو می‌ریخت، دانه‌ها ریشه می‌زدند آسان
ابر باران رساند و چندی بعد ده ما نام یافت کاجستان!»

اگرچه داستان اول هم در نهایت و علی‌رغم تلخی گذشته‌اش، مخاطب را به همان نتیجه‌ای می‌رساند که شعر دوم می‌خواهد برساند اما از آن‌جا که این تغییر با گذشت سال‌ها و بررسی انتقادات و با همراهی و همیاری صاحب‌اثر انجام گرفته است، می‌توان آن را یک تغییر دلسوزانه قلمداد کرد.

در اینجا چند پرسش پیش می‌آید: چند درصد از محتوای کتاب‌های درسی در نظام آموزشی ما همین قدر فکر شده تهیه می‌شوند؟ آیا این نگاه دلسوزانه در همه مراحل و درباره همه محتوای آموزشی کشورمان وجود دارد؟ آیا همان‌طور که نگران تأثیر پایان‌بندی تلخ یک شعر بر روی کودکانمان هستیم، نگران همه مطالب دیگری که در نظام آموزشی به او آموخته و دیکته می‌شود هستیم؟ آیا اصولاً دلسوزی‌های سلیقه‌ای می‌تواند مبنای تعیین محتوای آموزشی کتاب‌های درسی باشد؟

ضمیمه جامعه روزنامه اطلاعات هر دوشنبه منتشر می‌شود.
از مطالب، پیشنهادها و انتقادات شما استقبال می‌کنیم.

Email:jameettelaat@gmail.com

تلفن: ۲۹۹۹۳۲۱۰

تماشاخانه

• وقتی بحث طراحی جلد کتاب‌های درسی در فضای مجازی داغ شد، عده‌ای از کاربران این تصاویر فانتزی را به اشتراک گذاشتند که یک کاربر خوش‌ذوق اهل فیلم، برای دل خودش طراحی کرده و هر درس را به موضوع یک فیلم ارتباط داده بود.

بر مدار روزگار و گردش چرخ فلک

● مرضیه سلیمانی

تقصیر من نبود که کتاب‌های درسی‌ام کثیف و خط‌خطی بود. من آدم شلخته‌ای نبودم، تازه بگویی نگویی وسواس تمیزی هم داشتم. اما برخلاف دفترهایم که تمیز و مرتب بود و خط‌کشی‌های نازک قرمز داشت، کتاب‌هایم انگار از زیر آوار درآمده بود. همیشه هم معلم‌هایم سر این موضوع با من بحث می‌کردند.

اوایل فقط تذکر و تشویق بود، اما به نیمه‌های سال که می‌رسیدیم، کار از نصیحت و گوشزد می‌گذشت و به تهدید و تنبیه می‌رسید. کاری از من بر نمی‌آمد. یعنی راستش را بخواهید، کمی که بزرگ‌تر شدم، نه تنها کم نمی‌گزیذ بلکه خیلی هم خوشحال بودم که صاحب چنین کتاب‌هایی هستم، چون خیلی از مواقع همین شلوغی کتاب‌ها، با آن خط‌های کج و کوله و فلش‌هایی که در جهت‌های مختلف کشیده شده بود، به داد من و بقیه دوستانم می‌رسید. این بود که خیلی از اوقات، دوستان و همشاگردی‌هایم دست‌به‌یک می‌کردند و از دست زخم‌زبان‌های معلم‌ها نجات می‌دادند.

از کلاس اول دبستان تا پایان دوره راهنمایی، آش و کاسه همین بود که گفتم، اما با شروع دوره دبیرستان، انگار طلسم کتاب‌های کثیف من هم شکست.

***

من آخرین فرزند از پنج فرزند خانواده بودم. خواهر و برادرهایم هر کدام یک یا حداکثر دو سال تفاوت سنی داشتند و به همین خاطر، من نه تنها در رخت و لباس و کیف و کفش، بلکه در کتاب و دفتر هم میراث‌دار آن‌ها بودم.

دفترهایم مشکلی نداشت. مادر، با سلیقه و مهارت تمام، باقی‌مانده برگ‌های سفید از دفترهای خواهر و برادرهایم را به هم می‌دوخت. برایش جلد پارچه‌ای قشنگ درست می‌کرد. صفحه‌هایش را خط‌کشی می‌کرد و تحویل می‌داد.

اما کتاب‌ها...

کتاب‌ها که در دست اول - وقتی برای برادر بزرگم تهیه کرده بودند - از نوبی و تمیزی برق می‌زد، سال بعد، درحالی که کمی از نوبی درآمده بود و زیر بعضی از کلمه‌هایش خط کشیده شده بود، به برادر وسطی می‌رسید.

او دوست داشت جواب سؤال‌ها را در کتاب و جلوی همان سؤال بنویسد. این بود که کتاب‌ها در دست دوم کمی کهنه‌تر شده و سلسله‌وار نصیب برادر کوچک می‌شد. اما او که به سخت‌کوشی و خلاقیت معروف بود، از داخل هر درس سؤال‌هایی طراحی می‌کرد، گوشه صفحه می‌نوشت و جواب‌ها را با فلش‌های متعدد، به این‌جا و آن‌جا حواله می‌داد.

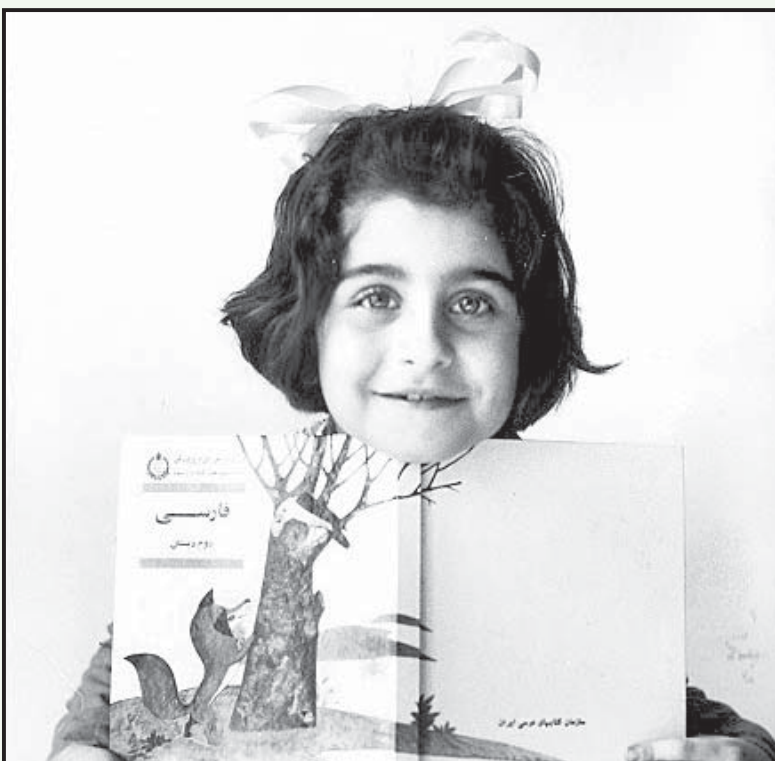
به هر ترتیب، یک سال تحصیلی را با موفقیت به پایان می‌رساند و این بار، نوبت خواهرم بود که به مدد آن کتاب‌ها، دوان دوان از پله‌های ترقی بالا برود. اما راهکار او از همه معقول‌تر بود. او لایه‌لای هر صفحه کتاب، برگ سفیدی می‌چسباند و سؤال و جواب‌ها را در آن می‌نوشت.

نکته این بود که یک‌صفحه برای آن همه پاسخ و توضیح کافی نبود. این بود که به چسباندن نیم‌صفحه‌های اضافی رو می‌آورد و به این ترتیب، کتاب بینوا حجمی چندبرابر پیدا می‌کرد و در حال انفجار به دست من می‌رسید.

آن چه که قرار بود تا پایان سال کتاب درسی من باشد، به همه چیز شبیه بود جز کتاب درسی. و فاجعه آن قدر عمیق بود که برای عبور از بحران، تمام خانواده بسیج می‌شدند. یعنی یک‌ماه آخر تابستان هر سال، خانواده مهربان و هنرمند من دست به کار می‌شدند و سعی می‌کردند کتاب‌ها را به دست اول خود نزدیک کنند. یکی مأمور پاک کردن مزخرفات اضافی می‌شد، آن هم با پاک‌کن‌هایی که جز سیاه و کثیف کردن کاری از آن‌ها بر نمی‌آمد. یکی دیگر سعی می‌کرد با دقت و احتیاط، برگ‌های دست‌نویس اضافی را جدا کند تا حجم کتاب کم شود اما در حین کار، معمولاً برگه‌ها به همراه صفحه اصلی کتاب، با هم پاره می‌شدند.

کنار می‌زد و به تکه‌پارچه‌هایی می‌رسید که سالیانی بود از اضافه دوخت و دوز لباس‌ها باقی مانده بود. این‌جا دیگر قلمرو سلطنت من بود. قرار بود قشنگ‌ترین پارچه‌ها جلد کتاب‌هایم باشند. درواقع، این جلد‌های پارچه‌ای منحصر به فرد، شناسنامه من و کتاب‌هایم بودند و شاید به خاطر همین بود که معلم‌ها آخرش، از کثیفی و شلوغی درون کتاب‌ها می‌گذشتند و دست از سرم برمی‌داشتند.

این‌ها همه به کنار، از آن‌جا که خواهر و برادرهایم وظیفه رسیدگی به امور تحصیلی نفر بعدی خود را داشتند، تمام محتویات کتاب‌ها را موبه‌مو حفظ بودند. این بود که مثلاً موقع دیکته گفتن به من، بدون نیاز به حضور کتاب، با مهارت این کار را می‌کردند یا مسأله‌های ریاضی را برایم توضیح می‌دادند و حل می‌کردند. حتی اگر به مهمانی رفته بودیم و من کتاب‌هایم را جا گذاشته بودم یا صفحه‌ای از کتاب از زور کهنگی، قابل خواندن نبود، مثل آب خوردن به کمک می‌آمدند.

همشاگردی‌هایم هم هوایم را داشتند، چون از یک طرف، جواب سؤال‌ها یک‌جایی در گوشه‌ای از کتاب پیدا می‌شد و این فقط من بودم که قادر به خواندن دست‌خط خواهر و برادرهایم بودم. از طرف دیگر، جلد کتاب‌هایم آن قدر قشنگ و تمیز و لطیف بود که همه عاشقش بودند و دست به دست می‌چرخاندند. در تمام طول آن هشت سال، حتی وقتی معلم‌ها اخم و تخم و تمسخر می‌کردند، هیچ وقت آرزوی تغییر کتاب‌های درسی را نداشتم. برای من کتاب و مدرسه همان بود که بود. راحت بودم. حوصله جر و بحث نداشتم، نیازی هم به توضیح نمی‌دیدم.

***

دبیرستان حکایت دیگری داشت. من قدم در جای پای برادر بزرگم گذاشتم. او «ادبی» می‌خواند و من رشته فرهنگ و ادب را انتخاب کردم، اما آن چه باعث نگرانی و اضطرابم می‌شد، این بود که او ازدواج

کرده بود و برای خودش خانه و زندگی داشت. چاره‌ای نداشتم. موضوع را با او در میان گذاشتم و طوری گفتم که مخالفت و انکاری در میان نباشد. حسن قضیه این بود که در طبقه بالای خانه خودمان سکونت داشت و عیش هم این که تمام وسایل و کتاب‌هایش را در انباری چپانده بود.

آن قدر پیله کردم و به پروپایش پیچیدم که یک روز در خانه ماند و با هم انباری را خالی کردیم. بالاخره کتاب‌ها پیدا شد، تمیز بود، چون بعد از او همه به دنبال رشته‌های دیگری رفته بودند. برادرم را با انباری کن‌فیکون شده تنها گذاشتم، کتاب‌ها را برداشتم و به گوشه‌ای رفتم.

یک هفته‌ای از سال تحصیلی گذشته بود که فهمیدم به کاهدان زده‌ام. من که داغ و هيجان زده بودم، اما بطور به فکر برادرم نرسیده بود؟ شاید رعایت حال من را کرده و ساکت مانده بود. به هر حال، این‌جا بود که مشکل دوم که بسیار هم اساسی بود، پیدا شد و آن این که او قبل از انقلاب در رشته ادبی درس خوانده بود و حالا که چندین سال از آن روزها می‌گذشت، همه چیز زیرورو شده بود.

من انگار در دام یک جور لجبازی گیر افتاده بودم. کتاب‌ها را یکی یکی از دوستانم قرض می‌گرفتم و طبق آن‌ها، کتاب‌های قدیمی خود را تغییر می‌دادم یا به قول معروف اصلاح می‌کردم. در دسرهایم زیاد شده بود اما دم نمی‌زد. با یک پارچه خال خالی، کتاب‌های قدیمی برادرم را جلد کرده بودم و با افتخار این ور و آن ور می‌بردم.

تا یک ماه اول مشکل چندان پیش نیامد اما وقتی کلاس‌ها پایه‌دار و مایه‌دار شد و معلم‌ها منظم‌تر سر کلاس حاضر شدند، معلوم شد که بعضی از کتاب‌ها از بیخ و بن عوض شده است. چاره‌ای نداشتم. باید تسلیم می‌شدم و کتاب‌های جدید را تهیه می‌کردم. این بود که راهی شرکت چاپ و نشر در جاده مخصوص کرج شدم.

***

ماجرای به همین جا ختم نشد. من انگار طلسم شده بودم و زمانه می‌خواست بی‌رحمانه انتقام آن هشت سال را بگیرد.

دخترم را که در مدرسه ثبت‌نام کردم، باید پایه‌پای او درس می‌خواندم. تا این که یک روز، مدیر و معلم کلاس سوشم جلسه‌ای گذاشتند و شیوه جدید جمع و تفریق را به ما یاد دادند و از «ه» عوض کسره و چیزهای دیگر حرف زدند. شستم خیردار شد که قضیه جدی‌تر از این حرف‌هاست.

***

امیرحسین پسر نوجوانی است که با پدر و مادرش در طبقه پایین خانه ما زندگی می‌کند. چندروز پیش او را در آسانسور دیدم و بعد از احوالپرسی گفتم راستی امیرحسین جان تو کلاس چندمی؟ گفت به نظام قدیم بگویم یا جدید؟ من فقط نگاهش کردم و لبخند زدم. او که انگار با لبخند من برسر ذوق آمده بود، گفت آخر جریان سالی - واحدی یا ترمی - واحدی فرق دارد.

من قبل از این که بیشتر گیج شوم گفتم اصلاً اسم چندتا از درس‌های کتاب فارسی یا تاریخ را بگو. او شروع کرد و من انگار سوار بر آسانسور به اعماق زمین فرو رفتم.

• سمیه میرزایی

کتاب‌های درسی در نظام‌های آموزشی متمرکز مانند آن چه در کشور ما وجود دارد، مهم‌ترین بخش جریان آموزش و پرورش رسمی را شکل می‌دهند. در سال‌های اخیر، تغییرات پی‌درپی کتاب‌های درسی و حذفیاتی که بعضاً جریان ساز بوده و نگرانی‌های عمومی را در پی داشته است، آموزش و پرورش و به‌طور مشخص سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی را که مسئولیت اصلی تألیف کتاب‌های درسی را به‌عهده دارد، متوجه پاسخ‌گویی به این سوالات اصلی می‌کند که اساساً کارکرد اصلی کتاب‌های درسی چیست و تغییرات پی‌درپی آن‌ها چقدر ضروری است و چه تفکری پشت برخی از این تغییرات قرار گرفته که گاهی واکنش عمومی را در بر دارد؟باین دغدغه، بادکتر محمد حسینی، عضو هیأت علمی و سرپرست پژوهشکده مطالعات برنامه درسی و نوآوری‌های آموزشی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش گفتگویی داشته‌ایم که حاصل آن را می‌خوانید.

یونسکو، اصلی‌ترین هدف آموزش را «مهارت‌آموزی» تعریف می‌کند. مهارت‌آموزی طیف گسترده‌ای از مهارت‌های اجتماعی، شغلی، مدیریت روابط بین‌فردی، سواد رایانه‌ای، رسانه‌ای و غیره را در برمی‌گیرد که در سال‌های اخیر و در تألیفات جدید کتاب‌های درسی به برخی از آن‌ها توجه شده، اما همچنان جای خالی بسیاری از مهارت‌های اساسی مانند کنترل خشم، مدیریت روابط عاطفی یا سواد جنسی خالی است. پژوهش‌ها هم نشان می‌دهد توجه نداشتن به این مهارت‌های اساسی در مدارس، زمینه‌ساز بروز مشکلات و آسیب‌های جدی در جامعه ماست. چقدر از نتایج این پژوهش‌ها در تألیف کتاب‌های درسی استفاده می‌شود؟

پیش از بیان هر نکته‌ای، باید این مسأله را در نظر گرفت که کتاب درسی بخشی از جریان برنامه‌ریزی درسی است، اما در کشور ما متأسفانه کتاب درسی با کل جریان برنامه‌ریزی درسی معادل شده است. حتی در یک دوره‌ای، مجموعه تشکیلات «برنامه‌ریزی درسی» به‌نام «دفتر تألیف کتاب‌های درسی» شناخته می‌شد، درحالی‌که فرآیند اساسی‌تر، برنامه‌ریزی درسی است. برنامه‌ریزی درسی هم یک فرآیند بسیار پیچیده است، به‌ویژه زمانی که ما از

* برخی از آموزه‌های ایدئولوژیک ما قابلیت دفاع عقلانی را ندارند و به زور تحمیل می‌شوند، مثل کسی که دستور داده عکس دخترپچه‌ها را از روی جلد کتاب ریاضی حذف کنند

* حتی در آزادترین و گشوده‌ترین کشورها مثل آمریکا یا فرانسه، آموزش دارای بار ایدئولوژی ولی از نوع لیبرالیستی است

دوره عمومی یعنی آموزش مدرسه‌ای صحبت می‌کنیم که مخاطب آن نسل نوجوانی است که قرار است در آینده وارد جامعه شود و چرخ بزرگ اجتماع را بچرخاند، قضیه خیلی پیچیده‌تر است.

یونسکو می‌گوید، باید بگوییم واقعیت آن است که ما از سال‌ها پیش که در حال تدوین زمینه‌های نظری سندن‌تجول‌نیادین و سندن‌ملی آموزش و پرورش بودیم، به تدوین چارچوب نظری برای نظام آموزشی اقدام کردیم، در آن‌جا باید تکلیف خیلی از موارد مشخص می‌شد، این جمله این که ما ناگهان را به عملکرد آموزش و تحصیلات مدرسه‌ای تغییر دادیم و عملکرد آموزش و پرورش از توزیع دانش به این تبدیل شد که که کودکان را به نوجوانان، شایستگی‌های ضروری برای یک زندگی خوب را کسب کنند. به این معنی که ما به دانش‌آموزان نه اطلاعات بلکه باید توانایی‌هایی برای زندگی پاکیزه بدهیم، به سخن دیگر باید شرایطی فراهم کنیم که آن توانایی‌ها در بچه‌ها شکل بگیرد.

این بررسی‌ها در دهه ۸۰انجام گرفت و منجر به تولید مبانی نظری تحول‌نیادین و سایر اسناد بالادستی شد که امروز برخی آثارش را در فرآیند برنامه‌ریزی درسی و تولید کتاب‌های درسی

می‌بینیم. از آن زمان به بعد، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به این سمت رفتند که به‌جای رویکرد کتاب‌محوری و انتقال دانش و اطلاعات از طریق کتاب، فرصت‌های آموزش مدرسه‌ای را مبتنی بر شرایط و زمینه‌هایی برای کسب شایستگی‌های ضروری و لازم برای زندگی بچه‌ها فراهم کنند.

الان برنامه درسی و کتابی به‌نام «تفکر و پژوهش» داریم؛ یکی از توانایی‌ها و قابلیت‌های ضروری برای کودکان و نوجوانان در قرن ۲۱.استحضار دارید که تاوجه به تحولات اجتماعی در دوران معاصر، داشتن توانایی تفکر یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. در کنار درس تفکر، «مهارت‌های زندگی» هم در یک کتاب درسی آموزش داده می‌شود. کتاب دیگری هم به‌نام «تفکر و سواد رسانه‌ای» داریم، چون یکی از مسائل جامعه ما قدرتمندی رسانه‌هاست، رسانه‌ها درعین حال که وجوه مثبتی دارند، وجوه‌نگران‌کننده هم دارند. اگر دانش‌آموزان ما سواد رسانه‌ای داشته باشند، رسانه به یک ابزار سازنده تبدیل می‌شود.

همین موارد نشان می‌دهد که نظام برنامه‌ریزی درسی ما اگرچه خیلی دیر، به‌سمت توسعه شایستگی‌های ضروری برای زندگی چرخشی داشته است، می‌گویم دیر چون در دهه ۹۰ میلادی یعنی حدود ۳۰سال پیش یونسکو، پیشنهاد چرخش به‌سمت توسعه شایستگی‌های ضروری برای زندگی را داشت.

شما به بحث مهمی در خصوص تفکر اشاره داشتید. اتفاقاً یکی از مهارت‌های اصلی که گفته می‌شود باید مورد توجه قرار گیرد، مهارت «تفکر نقادانه» به‌معنای مهارت جمع‌آوری، بررسی و دسته‌بندی اطلاعات روزمره و تفکر و تصمیم‌گیری منطقی درباره آن‌هاست. مطالعاتی مانند آن‌چه اخیراً در دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شده، نشان می‌دهد که این مهارت به‌ویژه در کتاب‌های ابتدایی که پایه‌ای و اساسی است، کمتر مورد توجه است، کما این که مهارت تفکر نقادانه می‌تواند بچه‌ها را از آسیب‌های اجتماعی هم دور کند. چقدر این موضوع مورد توجه شماست؟

بچه‌های ما به مجموعه‌ای از مهارت‌ها برای زندگی کردن احتیاج دارند. مهارت خواندن و نوشتن یکی از مهارت‌های پایه است که در صورت غفلت، بخش بزرگی از مهارت‌های لازم برای زندگی کردن از دست بچه‌ها می‌رود. مهارت ارتباطی، مهارت ریاضی یا مهارت‌های لازم برای زندگی در جامعه که در قالب دروس مدنی، تاریخ و جغرافی آموزش داده می‌شود و هویت بچه‌ها را شکل می‌دهد، همه این موارد بخش مهمی از مسئولیت‌های نظام آموزشی است که اگر ما از آن غفلت کنیم و فقط به تفکر انتقادی بپردازیم، قطعاً محقق نخواهد شد.

تفکر انتقادی، زمانی به‌درستی شکل می‌گیرد که مهارت‌های پایه آن شکل گرفته باشد، مثل توانایی درک و فهم دیگران. مگر تفکر انتقادی بدون توانایی درک و فهم دیگران امکان‌پذیر است؟ اصلاً ما «نقد» را نیازمند «فهم» می‌دانیم، یعنی شما تا درکی از موضوع نداشته باشید، نقدی هم نمی‌توانید داشته باشید. من فکر می‌کنم در مورد تفکر انتقادی نباید شتابزده عمل کنیم. بچه‌ها باید مهارت‌های پایه را کسب کنند، بعد در فرصت مناسب به تفکر انتقادی بپردازیم. عناصر مهمی مانند بحث «هویت‌ملی» در فرهنگ اجتماعی ما وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. الان به‌دلیل سلطه رسانه‌ای و دیدگاه ارزشی که برخی رسانه‌ها دارند، هویت ملی در معرض تهدید قرار دارد. اگر از همان ابتدا بحث تفکر انتقادی را مطرح کنیم و تمام عناصر هویتی را در معرض نقد بچه‌ها بگذاریم، اصلاً هویت ملی شکل نمی‌گیرد.

یعنی هویت ملی و تفکر انتقادی باهم جمع نمی‌شوند؟

جمع می‌شوند، اما به زمان نیاز دارد. یعنی باید اجازه دهیم عناصر

دوشنبه ۲۸ مهر ۱۳۹۹-سال نود و پنجم-شماره ۲۷۶۸۲

گفنگو با سرپرست پژوهشکده مطالعات برنامه درسی و نوآوری‌های آموزشی

اعمال سلیقه‌های شخصی در تعیین محتوای کتاب‌های درسی

ایرانی را داشته باشند، بعد آهسته آهسته به سوی تفکر انتقادی برویم. تفکر انتقادی در واقع نوعی «نه» گفتن و نوعی مواجهه سلیبی است که اجازه شکل‌گیری عناصر هویتی را نمی‌دهد.

مسأله هویت یک بخش از تفکر انتقادی است. موضوع پرسش من فقط منحصر به این بخش نیست، نه، من مخالف تفکر انتقادی نیستم. من فکر می‌کنم در دوره

اول متوسطه به بعد باید به بچه‌ها مهارت تفکر انتقادی را آموزش دهیم. زیرا باید پایه‌های لازم برای زندگی جمعی را ایجاد کرد و سپس به مواجهه انتقادی با عناصر فرهنگی زندگی جمعی دست زد. نمی‌توان روی دیواری که در حال تخریب است چیزی را بنا کرد.

الان کتاب‌های درسی، مهارت‌های زمینه‌ای برای رسیدن به تفکر انتقادی را به بچه‌ها آموزش می‌دهد؟

مهارت‌های زمینه‌ای شامل قدرت فهم، استدلال، تبیین نظر خود و دیگران، توانایی مقایسه نظرات با یکدیگر و توانایی صورت‌بندی فلاک‌های مناسب برای ارزیابی و نقد دیگران می‌شود. همه این موارد را باید بچه‌ها کسب کنند تا به تفکر انتقادی برسیم. شما می‌خواهید کتاب‌های درسی را از منظر تفکر انتقادی، نقد کنید. باید کتاب‌های درسی را بررسی کنید، تا زمانی که این درک و فهم از کتاب درسی فراهم نشود ما نمی‌توانیم کتاب‌های درسی را نقد کنیم، ضمن آن که برای نقد هر امری و موضوعی باید مالک داشته باشیم. صورت‌بندی مالاک، درک و فهم و منقح کردن (اصلاح) آن از ضروریات لازم برای تفکر انتقادی است.

من علی‌الاصول با این تفکر مخالف نیستم، اما با این که بسیاری خیلی ساده‌انگارانه این بحث را مطرح می‌کنند که ما باید از همان ابتدا بچه‌ها را با تفکر انتقادی آشنا کنیم، موافق نیستم. برخی فیلسوفان به این نتیجه رسیده‌اند که اگر تفکر انتقادی به جا و به وقت خود وارد منظومه فکری افراد نشود، می‌تواند نقش تخریبی داشته باشد.

من فکر می‌کنم کتاب تفکر، به بچه‌ها قدرت استدلال و قدرت بیان نظرات را آموزش می‌دهد. آدم‌هایی که تفکر انتقادی دارند باید شخصیت باز و گشوده‌ای هم داشته باشند، نه تنها خودشان نقاد باشند، بلکه نقد دیگران را هم بپذیرند، از این رو ما باید فرصت‌های تربیتی

بله، قطعاً بچه‌ها در بهترین شرایط و زمان زندگی خودشان که بالاترین ظرفیت یادگیری را دارند، در اختیار نظام آموزشی هستند، اما همه توانایی و همه مهارت‌های ضروری و مورد نیاز را مدرسه نمی‌تواند به بچه‌ها یاد بدهد یا حداقل اگر یاد می‌دهد باید بسترهای لازم برای بسط و تثبیت آن در جامعه باشد.

ما به بچه‌ها می‌گوییم دروغ‌گویی بد است، بعد در جامعه می‌بینیم که بسیاری به‌راحتی دروغ می‌گویند، این‌جا چه تصصیری متوجه کتاب درسی است؟ البته ممکن است نقدهایی هم متوجه ساختار کتاب‌های درسی باشد که در مواردی هم درست است و حتماً بر اساس آن‌ها باید کتاب‌ها اصلاح شود، اما واقعیت این است که نمی‌توانیم در منظومه علمی که منجر به شکل‌گیری شایستگی‌های لازم و ضروری برای زندگی در کودکان و نوجوانان می‌شود، علت اصلی را فقط کتاب درسی بگیریم. خود فضای مدرسه، محیط مدرسه و بافت زندگی مدرسه‌ای بسیار مهم است. به‌طور مثال شما وقتی وارد مسجد می‌شوید، فضای خود مسجد حس ایجاد می‌کند که اجازه بسیاری از رفتارهای نادرست را به شما نمی‌دهد.

بسیاری از درس‌ها و یادگیری‌های دانش‌آموزان در فضا و مناسبات مدرسه شکل می‌گیرد. البته پرخاشگری یا بسیاری از رفتارهای نادرست هم در مدرسه می‌تواند تقویت شود. وقتی معلم خشنونت دارد، تو همین و تحقیر می‌کند یا مدیر مدرسه بداخلاقی می‌کند یا ناعدالانه رفتار می‌کند، این نوعی آموزش است که پژواک آن را در رفتارهای بچه‌ها می‌بینیم. بنابراین همه یادگیری، مختص چارچوب محتوای کتاب درسی نیست. فرض کنید محیط مدرسه، سختگیرانه، کنترل‌کننده و «تهدید» و «تحدید»کننده باشد، هزاران

بار اگر محتوای کتاب درسی درست باشد، تربیت و یادگیری درست اتفاق نمی‌افتد.

اگر قرار است ما تفکر انتقادی به بچه‌ها آموزش دهیم، باید اجازه بدهیم در همان تجربه فضای زیسته مدرسه‌ای، اجازه نقد و اظهارنظر داشته باشند و یادشان بدهیم که چگونه می‌شود منطقی، درست و اصولی اظهارنظر و آن را دنبال کرد. اگر ما در کتاب درسی، موضوعی مثل حمایت از محیط زیست را مطرح می‌کنیم، باید بستر و بافت جامعه از آن هدف، حمایت کند تا سبب تثبیت و ماندگاری آموزش‌های مدرسه‌ای شود.

نه، از نظر من هم علت همه مسائل نیست، اما حتماً بخش بسیار قابل اهمیتی است.

شما از محیط مدرسه صحبت کردید. تجربه من در دوران تحصیل یا تجربه بچه‌های الان که ما با آن‌ها در ارتباطیم نشان می‌دهد که «تفکر پادگانی» کمافی‌السابق در آموزش و پرورش وجود دارد. تا وقتی این تفکر هست، ما چطور می‌توانیم بنا به گفته شما دارای تجربه مطلوب زیست مدرسه‌ای باشیم؟

شما اصطلاح تفکر پادگانی در مدرسه را به‌کار بردید. ما اولاً باید بحث کنترل و پایشی را که در مدرسه وجود دارد با کنترل و پایشی که در پادگان وجود دارد، از هم جدا کنیم. قاعدتاً مدرسه باید کنترل و پایشی داشته باشد، نمی‌شود مدرسه هیچ مراقبتی نکند.

رویکرد پادگانی، رویکرد القا و تلقین است؛ یعنی در پادگان به شما می‌گویند اجازه فکر کردن نداری، تو نمی‌توانی خودت تصمیم‌گیری و باید به آن چه از بالا به تو القا می‌شود عمل کنی، یعنی همین یک کنشگر صاحب اراده و اختیار نیستی. قطعاً در مدرسه نباید این‌طور باشد. درعین حال که نظم و قواعد و هنجارهایی در مناسبات و قواعد مدرسه وجود دارد، بچه‌ها باید آزادی، اراده و انتخاب لازم را هم داشته باشند، قدرت مشارکت در زندگی مدرسه‌ای را هم داشته باشند. الان ما شاهدیم که خیلی از مدارس به بچه‌ها اجازه نسبی مشارکت در مدیریت مدرسه را می‌دهند. مثلاً معلمی به من می‌گفت که از همان ابتدای سال تحصیلی، قواعد زندگی کلاسی را با مشارکت بچه‌ها صورت‌بندی می‌کنیم و همه مقید به عمل به این قواعد هستند.

این قواعد محدود کننده است، اما پادگانی نیست، چون با انتخاب خود بچه‌ها نوشته شده است. ضمن آن که بچه‌ها می‌توانند بعداً این قواعد را با دلایل خودشان تغییر هم بدهند.

من فکر می‌کنم آن‌چه نگران‌کننده است، القای برخی از آموزه‌های سیاسی و ایدئولوژیک است. بله، ما با این جریان مواجه هستیم و شاخص اخیرش هم حذف تصویر دختران از روی جلد کتاب ریاضی سوم دبستان است. وقتی بقی جویی می‌کنیم، دلیلش دلایل هنری و زیبایی‌شناختی نبوده، بلکه در پس ذهن هر کسی که این دستور را داده، یک‌سری آموزه‌های خاص و سخت‌گیرانه‌ای درمورد جنس مونث وجود دارد که شما وقتی از سختگیری و پادگانی بودن قواعد مدرسه صحبت می‌کنید، منظورشان تقریباً همین است. من درباره این قضیه قبلاً مطلب منتشر کردم، کما این که در سال گذشته، دو نشست هم داشتیم با عنوان «برنامه درسی و ایدئولوژی»، یعنی این مسأله دغدغه ما هم هست.

یا اصلاً فرض می‌کنیم کسی که دستور حذف تصویر دختران از روی کتاب ریاضی را داده، با این تفکر این کار را کرده که طبق آموزه‌های شریعت ما، زنان باید در خانه بمانند و کمتر در جامعه حضور داشته باشند، همین آموزه هم غلط است. در عصر نبوی زن‌ها بسیار تأثیرگذار و فعال بودند. حضرت فاطمه(س) شخصیتی بود که مداخلات سیاسی داشت.

چطور می‌شود که شما از سویی بگویی که حضرت زینب(س) چنان شخصیتی داشت و نهضت عاشورا را زنده نگه داشت، بعد از سویی دیگر بگویی که زن‌ها باید از جامعه حذف شوند و فقط خانه‌داری و بچه‌داری کنند؟ این با منطق دین هم سازگار نیست. در عصر نبوی هم خیلی از زنان در جهاد شرکت می‌کردند و پرستار زخمی‌ها بودند. شما وقتی به عصر نبوی نگاه کنید، می‌بینید زنان در اجتماع حضور داشتند و درعین حال اصول اخلاقی و شرعی را هم رعایت می‌کردند. یعنی با این تفکر هم لزومی نداشت عکس دختران را از کتاب ریاضی حذف کنیم.

از نظر من، هر نظام آموزشی، ایدئولوژی خودش را دارد که باید جامعه به‌صورت مداوم و آزادانه، ارزش‌های ایدئولوژیک آن را نقد و ارزش‌های نادرست را شناسایی کند و آن‌ها را کنار بزند.

مشکل جامعه هم همین است که متأسفانه بسیاری از این ایدئولوژی‌های نادرست در حال شدت گرفتن در کتاب‌های درسی هستند که ما را به سوی واپس‌گرایی می‌برد.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، سازمان بسیار حساسی است. وقتی مدیریتش عوض می‌شود، افرادی با تفکراتی خاص وارد می‌شوند که متأسفانه در اولین اقدامشان هم به سراغ کتاب‌های درسی می‌روند.

این افراد خیلی ساده‌باور می‌کنند آن چه در محتوای کتاب‌های درسی وارد می‌شود، همان را دانش‌آموزان کسب می‌کنند، در حالی که اصلاً این‌طور نیست. به‌همین دلیل فتنم محتوای کتاب درسی، بخشی از علل شکل‌گیری توانایی بچه‌هاست. از این رو محتوای کتاب‌های درسی میدان درگیری افکار و ارزش‌های ایدئولوژیک مسئولانی است که در حال آمد و شد هستند.

برای مدیریت این تحولات و تغییرات که ناشی از تغییر مدیریت این نهاد مهم و حساس است، باید اصولی داشته باشیم که به اجماع خبرگان رسیده و تصریح گردد تا فرآیند تغییر محتوای کتاب‌های درسی به‌صورت میلی و براساس مصالح جناحی انجام نشود. باید فرآیند این کار متکی بر منطق و اصولی باشد.

* جامعه می‌پرسد چرا جای مشاهیر و مفاخری مثل بانو مریم میرزاخانی در کتاب‌های درسی خالی است، در حالی که در کتاب ریاضی برخی از کشورهای اروپایی یا آمریکایی آورده شده است

* محتوای کتاب‌های درسی، میدان درگیری افکار و ارزش‌های ایدئولوژیک مسئولانی است که در حال آمد و شد هستند

در صورتی که این اصول تصریح شده و قابل دفاع باشد، وقتی تغییری انجام شد، این تغییرات قابل دفاع می‌شود. مثلاً در مورد تغییرات اخیر کتاب‌های درسی، دو موج رسانه‌ای رخ داد، یکی حذف تصویر دختران از روی جلد کتاب درسی ریاضی سوم ابتدایی و دوم حذف قرآن از تصاویر یکی دیگر از کتاب‌ها.

اگر در فهرست استانداردها و اصول انتخاب و سازمان‌دهی محتوای کتاب‌های درسی از بعد فرهنگی چنین اصولی را مصوب و تصریح شده داشته باشیم که باید آموزه‌ها و ارزش‌های دینی از جمله کتاب مقدس قرآن کریم محترم شمرده شود، چنین تغییراتی رخ نخواهد داد و اگر هم بعضاً صورت گرفت این تغییرات اصولی خواهد بود و افکار عمومی اقناع خواهد شد و لذا شاهد اعمال سلیقه‌های شخصی نخواهیم بود. در مورد جایگاه ارزش‌های جنسیتی هم چنین موضوعی صادق است.

فکر می‌کنم حذف تصویر قرآن تقریباً منطق قابل دفاعی داشت و افکار عمومی منطقی آن را پذیرفت، اما حذف تصویر دختران، توجه قابل قبولی نداشت و علتش هم همان آشفتگی و نداشتن استانداردها و اصول معتبر برای در نظر گرفتن ارزش‌های جنسیتی در محتوای کتاب‌های درسی است.

ادامه درصفحه ۶

یعنی الان این چارچوب‌ها وجود ندارد؟

تا حدی که مطلع هستم در مورد استانداردهای فرهنگی کتاب‌های درسی چنین چارچوبی وجود دارد اما برخی از این چارچوب‌ها مثل همین بحث «ارزش‌های جنسیتی» را نداریم. درخصوص ارزش‌های جنسیتی مانند عدالت جنسیتی سال‌ها کتاب‌های درسی از سوی پژوهشگران مختلف مورد بررسی و انتقاد بودند. مثلاً بررسی‌ها نشان می‌داد که تصویر دختران کم است، وقتی هم تصویری از زن‌ها و دختران را نشان می‌دهد آن‌ها را عموماً یا در آشپزخانه یا در حال بچه‌داری تصویر می‌کند یا نهایتاً در حال معلمی و پرستاری. ولی مرد‌ها در همه موقعیت‌های حرفه‌ای و شغلی نشان داده می‌شوند و هیچ نقشی هم در خانه‌داری و مراقبت و تربیت فرزندان در خانه ندارند. همین مسأله است که به جنس دختر القا می‌کند که توانایی تو بیش از بچه‌داری و همسر‌داری نیست.

در سال‌های اخیر به‌ویژه در دولت اصلاحات که بحث عدالت جنسیتی مطرح شد، کتاب‌های درسی تغییرات مثبتی کرده بود. الان هم اگر نگاه کنید کتاب‌های درسی ملو از عکس دختر و پسر است ولی با مراعات اصول شرعی. اگر چه ما هنوز چارچوبی برای «عدالت جنسیتی» در کتاب‌های درسی نداریم که اگر داشتیم این اتفاق نمی‌افتاد. چون وقتی به طراح تصاویر گفته می‌شد که عکس دختران را بر دارد، او می‌توانست بگوید که طبق چارچوب نمی‌تواند این کار را انجام دهد، اما در فقدان چنین چارچوب و اصولی، آن مسئول این تصمیم‌های سلیقه‌ای را گرفته و با اقتدار مدیریتی خود اعمال کرده و چه بدسلیقگی هم کرده است.

این بدسلیقگی‌ها هزینه‌هایی مثل بدبینی اجتماعی به کتاب‌های درسی را هم در پی دارد که خود به‌خود به دانش‌آموزان هم منتقل می‌شود. آن‌ها این فضای بدبینی را می‌فهمند و کتاب برای دانش‌آموز دختر بی‌ارزش می‌شود، چون این فضای بدبینی به او می‌گوید که در کتاب‌ها به تو توهین شده است.

کسانی که این «تصمیمات میلی» را می‌گیرند، حواسشان به این عواقب دردناک نیست. تغییرات مدیریتی به تغییر سیاست‌ها منجر می‌شود و این تغییرات بسیار برای جامعه پرهزینه هستند. بعضاً مدیرانی داریم که در برابر نص سیاست‌های مصوب هم اجتهاد می‌کنند و خودشان سیاست‌گذاری انجام می‌دهند. قاعدتاً این چارچوب‌های سیاستی را باید مرجع قانون‌گذار آموزش و پرورش یعنی شورای عالی آموزش و پرورش تصویب و بر اجرای آن نیز نظارت کند. من تحقیقی دارم که در قالب کتابی به‌نام «برسمان ملاحظات جنسیتی در برنامه‌های درسی ایران» منتشر شده و در آن جابه‌طور مفصل در این باره صحبت می‌شود.

نتیجه چنین تحقیقاتی به سیاست‌گذاران آموزشی منتقل نشده است؟

منتقل شده، اما متأسفانه بسیاری از آن‌ها آن‌طور که باید و شاید مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، چون ما در موارد قابل توجهی به‌دنبال آن نیستیم که اصولی که عقلایی شده را نهادینه کنیم. من در این پژوهش با افرادی با طیف‌های فکری مختلف مصاحبه و مصاحبه‌ها را تحلیل کردم و یک رویکرد معتدلی که تقریباً بتوان گفت برای نظام آموزشی و کتاب‌های درسی ما مناسب و عقلانی است، استخراج و اصولی را برای عدالت جنسیتی در برنامه‌های درسی صورت‌بندی کردم.

لازم است برای نظام‌مند شدن جریان برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی، نقص‌های چنین اصولی برطرف شود تا در جریان تألیف و برنامه‌ریزی درسی از دسترس‌تنبادهای تصمیم و اجتهادات فردی کسانی که فکر می‌کنند باید از فرصت‌های مدیریتی برای اعمال نظرهای شخصی استفاده کنند، دور بمانیم. ما باید این مسائل را از دسترس افراد گرایه‌ها دور نگه داریم. اقدام وزیر آموزش و پرورش در عذرخواهی بابت حذف تصاویر دختران، ارزشمند است ولی معتقدم ایشان باید جلوی تکرار این تصمیمات را به‌صورت ریشه‌ای بگیرد. راهش هم همان تنظیم چارچوب عدالت جنسیتی در برنامه درسی و موضوعاتی این چنین خواهد بود.

به دلیل نبود همین چارچوب است که جامعه می‌پرسد چرا جای مشاهیر و مفارخی مثل بانو مریم میرزاخانی در کتاب‌های درسی خالی است، در حالی که در کتاب ریاضی برخی از کشورهای اروپایی یا آمریکایی آورده شده است.

جمهوریت حاکمیت ما می‌طلبد که افراد و گروه‌ها در باره مسایل اجتماعی مختلف اظهار نظر کنند. این حق مردم است که دیدگاه‌های خود را بیان کنند و از مدیران و تصمیم‌گیرندگان جواب بشنوند و مدیران نیز باید به این دیدگاه‌ها توجه کنند، اما در این فقره و فقرات دیگر، وجود رویه‌هایی که سنجیده و عقلایی نیستند، مانع می‌شود. یکی از یافته‌های من در این کتاب هم همین است که اتفاقاً لازم است ما شخصیت‌های زن را هم در محتوای

کتاب‌های درسی بیاوریم. برای این که زنان ما اعتماد به‌نفس پیدا کنند و بدانند که ظرفیت‌های خدادادی در آن‌ها هست، فقط باید برای ظهورشان تلاش کنند و جامعه نیز فرصت لازم را برای تحقق این توانایی‌های خدادادی فراهم آورد. خوب این اصلی است قابل دفاع و معقول و طبیعی است کتاب‌های درسی از این منظر مورد نقد قرار گیرد و رعایت آن مطالبه شود.

من می‌خواهم از موضوع زنان فاصله بگیرم و از شما ببرسم چرا در تغییرات یبایی کتاب‌های درسی، این کتاب‌ها از شخصیت‌ها و داستان نویسان معاصر مرد هم خالی می‌شود یا در سطحی کلان‌تر می‌پرسم چرا کتاب‌های درسی ما دائم تغییر می‌کنند و برای این تغییرات چه ضرورتی هست؟

تغییرات برنامه‌های درسی کتاب‌های درسی امری ضروری است، زیرا به تبع تغییرات اجتماعی و تغییر نیازهای اجتماعی و حتی تغییرات در دانش‌ها و حوزه‌های معرفتی و تربیتی باید برنامه‌های درسی و به تبع آن کتاب‌های درسی تغییر کنند، اما تغییرات همیشگی و بدون چارچوب نادرست است. برای همین می‌گویم وقتی ملاک و استاندارد در برخی زمینه‌ها نداریم، کتاب‌ها را در اختیار عده‌ای قرار داده‌ایم که دائم عوض می‌شوند. وقتی ملاک و معیار مصوب و مصرح باشد، دیگر تابع میل فردی نیستیم و این وضعیت که شما مثالش را می‌زنید به‌وجود نمی‌آید.

ما از شخصیتی مانند پرفسور میرزاخانی غفلت می‌کنیم، بعد نویسنده ادبیات کودک و نوجوان ما می‌گوید که از کشورهایی مثل ترکیه، ارمنستان یا آذربایجان درخواست داریم که مشاهیر خود را به ما معرفی کنند تا ما آن‌ها را در کتاب‌های درسی خودمان معرفی کنیم.

متأسفانه نبود چارچوب‌های علی عقلایی، منطقی، اجماعی و معتدل موجب این وضعیت است. ما باید چارچوب موضوع ارزشی خود را در حوزه برنامه‌ریزی درسی و تألیف کتاب‌های درسی مصرح کرده و به یک اجماع نسبی ملی برسیم. این همان وجه ایدئولوژیک گریزناپذیر برنامه‌ریزی درسی است، اما وضعیتی که در کشور ما ایجاد شده ایدئولوژی زدگی است.

این چارچوب‌ها را برنامه درسی ملی مشخص نمی‌کند؟

البته چارچوب‌هایی مانند سند برنامه درسی ملی وجود دارد اما در این سند موضوع و جهت‌گیری‌ها چنان کلی و بعضاً تفسیرپذیر است که نیاز داریم برخی چارچوب‌های جزئی تر نیز تنظیم و تصویب شود، مثلاً به چارچوب‌های جزئی‌تر مثل استانداردهای عدالت جنسیتی نیاز داریم. البته الان اوضاع و احوالی وجود دارد که حتی با بودن چارچوب‌ها هم می‌بینیم یک مدیر خودش در برابر نص این چارچوب‌های مصوب اجتهاد می‌کند. این بی‌نظمی‌ها باعث چنین مسائلی می‌شود.

نکته مهم دیگر این که ما مرتکب خطای کتاب‌محوری شده‌ایم. این یک ضایعه بزرگ تربیتی است، ضمن آن که فقط یک نهاد کتاب درسی تولید می‌کند. یعنی علاوه بر «کتاب محوری»، «تک‌کتابی» یا «تک‌تألیفی» هم هستیم. سال‌ها درباره رویکرد چندتألیفی صحبت کرده‌ایم ولی چون چارچوب‌های عملی نداریم، قادر به رها شدن از چنبره‌های کتاب‌محوری و تک‌تألیفی نیستیم.

به‌طور مثال در شرایط چندتألیفی، هر شخص یا هر نهاد یا مؤسسه‌ای، می‌تواند کتابی را در این چارچوب برای درسی مثل مطالعات اجتماعی پایه

ششم ابتدایی بنویسد و از مراجع ذی‌صلاح تأیید بگیرد و مدارس هم می‌توانند هر کدام از این کتاب‌ها را انتخاب کنند. اصلاً خیلی از کشورها به معلمان خود سرفصل می‌دهند و معلمان براساس آن سرفصل‌ها خودشان محتوا و آموزش را طراحی می‌کنند.

شما چقدر سایه کنکور را مانع خروج نظام آموزشی از کتاب‌محوری و تک‌کتابی می‌دانید؟

لزوماً کنکور عامل این مسأله نیست، اما کنکور بر فرصت‌ها و تجاربی که در کلاس فراهم می‌شود خیلی تأثیرگذار است. حتی اگر شما کتاب خوبی بنویسید، سایه نوع سنجشی که در آزمون کنکور مرسوم است، شما را با چالش مواجه می‌کند. ما پدیده‌ای به‌نام «تأثیر بازگشتی» در سنجش داریم که براساس این پدیده، نوع سنجش، چگونگی یادگیری دانش‌آموزان را تعیین می‌کند.

در دانشگاه، اولین سؤالی که دانشجویان از استادان می‌پرسند این است که شما چطور امتحان می‌گیرید. به محض این که استاد بگوید امتحان تستی است دانشجویان متوجه می‌شوند که چگونه باید شب امتحان یک جزوه را از یکی از دانشجویان بگیرند و بخوانند، اما اگر استاد بگوید که پروژه تعریف می‌کنم یا سؤالات مفهومی طرح می‌کنم، این‌جا دانشجو مسیر دیگری را برای یادگیری دنبال می‌کند، چون نوع سؤالات نشان می‌دهد که دانشجو با چه کیفیت و کمیتی باید درگیر مباحث شود. کنکور نیز به دلیل نوع سؤالاتش مطالبات خاصی را به معلم، دانش‌آموز و والدین القا می‌کند؛ یادگیری برای قبولی، نه یادگیری برای فهم و درک عمیق از مباحث. این همان تأثیر بازگشتی است. بهترین برنامه درسی و کتاب درسی و سایر امکانات آموزشی و تربیتی در این فضا زمین‌گیر شده و از حیز انتفاع خارج می‌شوند.

اتفاقاً در آموزش عالی، استادان معتقدند که این مشکل از اساس در آموزش و پرورش ریشه دارد و به آموزش عالی هم سرایت کرده است.

نه، این دیدگاه را نمی‌پذیرم. سازمان سنجش آموزش کشور در اختیار آموزش عالی است و آن‌ها باید این ساختار را بازتعریف کنند. حداقل افکار تربیتی ما که در اسناد بالادستی درج شده، برخلاف این جریان است. سازمان آموزش و پرورش از مخالفان سرسخت این شیوه آزمون کنکور است. در اسناد بالادستی ما رویکرد انتقال دانش، رد و رویکرد شایستگی‌محوری اتخاذ شده است.

آن استاد هم معتقد است که دانشجو با همین سیستم چهارگزینه‌ای وارد دانشگاه شده، حالا چگونه می‌توان او را اصلاح کرد؟

نه، اصلاً این طور نیست. مسائل زیادی را می‌توان در آموزش عالی تغییر داد که استادان، اراده لازم را برای تغییر آن پیدا کنند. ما در آموزش و پرورش به‌صورت مرتب شاهد تغییر هستیم، اما چقدر از تغییرات در آموزش عالی شنیده‌اید؟ این نشانه پویایی آموزش و پرورش است. علی‌رغم همه انتقاداتی که نسبت به آموزش و پرورش هست، من معتقدم که اتفاقاً آموزش و پرورش از آموزش عالی پویاتر است.

همان گونه که در پرسش قبل شما گفتم، نوع سؤالاتی که در کنکور وجود دارد، حتی بهترین کتاب‌های درسی را زمین‌گیر می‌کند. بهترین کتاب را هم که ما بنویسیم، وقتی معلم تحت‌فشار قرار می‌گیرد، دانش‌آموزان را برای موفقیت در آزمون تستی و چهارگزینه‌ای آماده می‌کند. قطعاً اکثر مؤلفان کتاب‌های درسی در این جابا کنکور موافق نیستند. من مطمئنم که مؤلفان کتاب‌های درسی همواره ملاحظه اصول مهم‌تری را در یاددهی-یادگیری دارند و ملاحظه کنکور را نمی‌کنند. بنابراین جریان‌های مهم‌تری وجود دارد که باید تغییر کنند. بعضاً این جریان‌ها در ید قدرت آموزش و پرورش هم نیست، مثل همین منطق سنجشی کنکور، اما تأثیراتش بر آموزش متوسطه غیرقابل انکار است.

سخن آخر؟

مسأله اصلی در جامعه ما نباید صرفاً کتاب‌های درسی باشد، همان طور که شما فرمودید باید دغدغه کودکان و نوجوانان و والدین و اصحاب رسانه ما یادگیری مهارت‌ها و توانایی‌های ضروری برای زندگی باشد. کتاب‌های درسی باید زمینه‌ساز کسب این توانایی‌ها و مهارت‌ها باشند، باید کودکان و نوجوانان بسیاری از این مهارت‌ها را نه صرفاً در کتاب درسی بلکه در زیست مدرسه‌ای یاد بگیرند. در این زیست باید ارزش‌های اساسی برای زندگی پاکیزه تجلی یابد تا همان ارزش‌های اساسی را در زندگی واقعی (خانوادگی و اجتماعی) خودشان دنبال کنند.

شوخی تلخی به نام آموزش مجازی

فرزندم نمی‌تواند از پس آموزش مجازی بر بیاید، من هم همین‌طور!

• امیلی گلد

رافعی عادت داشت در گروه کُر هم‌نوایی و صحبت کند. تا قبل از این، بستن صدایش را در زوم تجربه نکرده بود. می‌توان گفت فرصت خوبی بود که این مهارت ارزشمند را یاد بگیرد. اما رافعی نظر دیگری داشت. کاملاً مطمئن شدم که بر سر هر چیزی که فکر می‌کرد حواستان را پرت می‌کند، دعوا راه می‌انداخت تا دیگر نتوانید او را به انجام کاری مجبور کنید که نمی‌خواهد.

از بهار تا حالا، رافعی کمی بزرگ‌تر شده است؛ برای مثال، اخیراً دیگر برادر کوچکش را به گریه نمی‌اندازد، چون می‌داند من و همسر من شیوه خودمان را پیش می‌گیریم: «اگر برادرت گریه کند، بتمن در کار نیست!» او به جای چند روز پراشتاب، همه تابستان فرصت دارد خودش را آماده کند و من خوشبینم که معلمش بر فعالیت‌های کلاس و همه آن‌چه امید دارد از طریق ویدئو به آن برسد، کنترل بهتری خواهد داشت.

برای برخی کودکان آموزش آنلاین فرق چندانی با آموزش حضوری ندارد یا حتی خوب است. هیچ‌کس این شیوه را برای تدریس یا یادگیری نمی‌پسندد، اما می‌دانم که معلم‌ها تمام تلاششان را می‌کنند تا برنامه‌های درسی را در این قالب بگنجانند. حتی فکر می‌کنم رافعی بتواند ادب دیجیتالش را بهتر کند - مثلاً چون حوصله‌اش سر رفته، کامپیوتر را با عصبانیت خاموش نکند یا یاد بگیرد منتظر نوبتش شود و بعد صحبت کند، یا بدون جیغ و ناله، تمام وقت کلاس، سر جایش بنشیند.

اما آیا ادب دیجیتال چیزی است که خواسته باشیم رافعی در پنج‌سالگی یاد بگیرد؟ او باقی زندگی‌اش فرصت دارد تا ظرافت‌های رفتار با دیگران از دریچه صفحه کامپیوتر را یاد بگیرد. نمی‌توانم بپذیرم که باید به این شکل از مدرسه عادت کند.

وقتی من بعد از یک میزگرد آنلاین چنین حس و حال بدی دارم و همه انرژی‌ام را از دست می‌دهم، چطور به این فکر نکنم که این کلاس‌ها چه بر سر مغز تأثیرپذیر کودک می‌آورد؟ گمان نمی‌کنم آسیب پایدار و درازمدتی ایجاد کنند و می‌دانم که بچه‌ها بسیار منعطفند، اما از دیدن درماندگی و آشفتگی‌اش متنفرم. مدام فکر می‌کنم حتماً راه‌حل دیگری هست که هنوز به آن فکر نکرده‌ام.

وقتی بدترین حالت ممکن را برای رافعی و این پاییز تصور می‌کنم، قشقرقی نمایشی را می‌بینم که آپارتمان را درب و داغان کرده و اعصاب همه را به هم ریخته است، مانند آن‌چه هر روز در بهار اتفاق می‌افتد.

وقتی بهترین حالت ممکن را تصور می‌کنم، کودکی را می‌بینم که جنگیده اما باخته است؛ کودکی که سختی انجام دادن تمرینی را که موظف به انجامش است، تحمل می‌کند، چون به او قول داده‌ایم بعد از تمرین، خوراکی می‌خورد. ترسناک نیست، اما قطعاً ناراحت‌کننده است.

حتی بدترین حالت ممکن هم خودش نعمتی است؛ یک آپارتمان به هم ریخته و اعصاب فرسوده در مقایسه با آن‌چه والدین دیگر باید تحمل کنند، چیزی نیست.

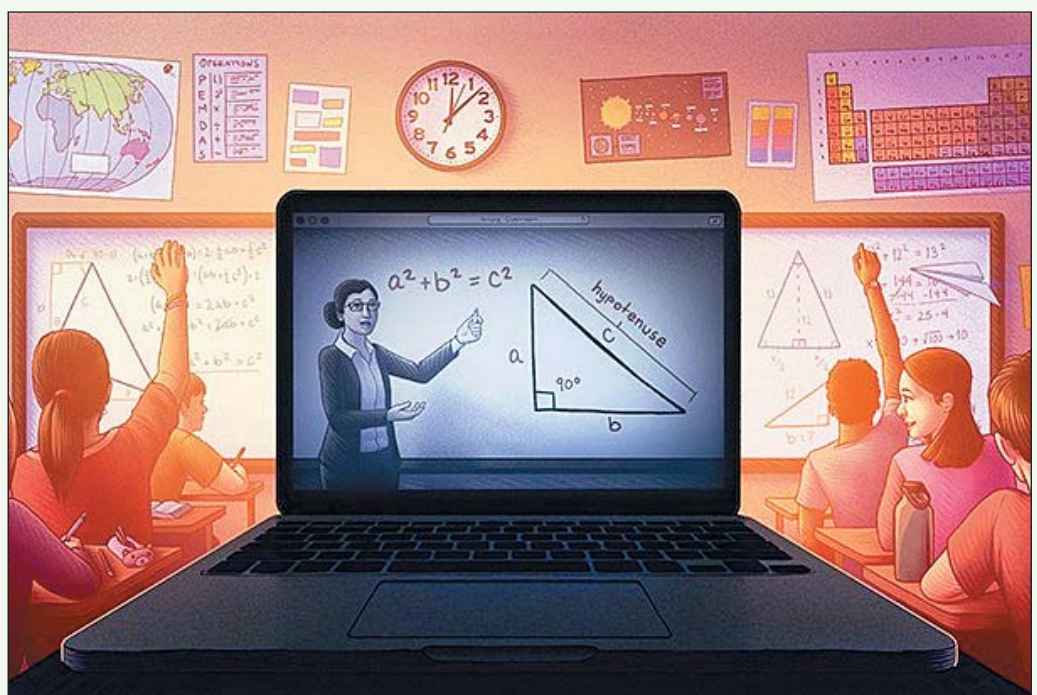
من و همسر من می‌توانیم در خانه کار کنیم و می‌توانیم تا اندازه‌ای در نگهداری از بچه‌ها به پرستار بچه کمک کنیم. بسیاری از والدینی که مجبورند بیرون از خانه کار کنند، والدینی که استطاعت مالی ندارند تا هزینه پرستار کودک را بپردازند و والدینی که نمی‌دانند خطر آلوده بودن خودشان و پرستار کودک را چگونه مدیریت کنند، به مراتب شرایط بدتری را تجربه می‌کنند.

هیچ‌کس شرایط خوبی ندارد. کودکانی مانند رافعی - که به نظر می‌رسد پیش از موعد در معرض آموزش آنلاین قرار گرفته‌اند - پاییز را به یک نبرد تبدیل خواهند کرد. تا آن‌جا پیش نمی‌روم که از قبل شکست خود را اعلام کنم و دست از مبارزه بردارم، اما مطمئن نیستم چه قدر و تا چه مدت آماده جنگیدنم.

* این مطلب را امیلی گلد، رمان‌نویس، ویراستار و بلاگر آمریکایی نوشته و وبسایت ترجمان آن را با ترجمه فاطمه زلیکانی منتشر کرده است.

روز بعد، من و همسر من دوباره تلاش کردیم، اما اوضاع به همان قرار بود. ما به تلاشمان ادامه دادیم، چون نمی‌دانستیم چه کار دیگری باید انجام دهیم. مدرسه رویدادی عادی و مرسوم در مسیر زندگی بود که ما به آن پایبند بودیم. در نهایت، به این قانع شدیم که رافعی صبح‌ها قبل از رفتن به پارک، اسمش و چند حرف و عدد را، حتی بدخط، بنویسد.

ما فقط وقت‌هایی که حرف‌گوش‌کن بود، پای کلاس‌های زوم می‌نشستیم، اما این کلاس‌ها حتی وقتی خوب پیش می‌رفتند، به شدت از او و از همه ما انرژی می‌گرفتند.

به نظر می‌رسید این کلاس‌ها همه انرژی لازم برای خوش خلقی در طول روز را از رافعی می‌گرفتند و بعد ما می‌ماندیم و او که دیگر حالی برایش باقی نمانده بود.

با اتمام سال تحصیلی، توانستم کمی دورتر بایستم و شکست‌هایمان را ارزیابی کنم. فکر کنم اولین اشتباه ما آن بود که انتظار داشتیم رافعی به اندازه ما برای مدرسه آنلاین هیجان زده باشد.

ما آن قدر مشتاق دیدن هم کلاسی‌ها و معلم فوق‌العاده‌اش بودیم که حتی یک لحظه هم فکر نکردیم این تجربه چقدر می‌تواند برای رافعی عذاب‌آور باشد، آن هم برای او که تا همین چندوقت پیش تصور می‌کرد آدم‌هایی که در تلویزیون می‌بیند، عروسک‌های خیمه‌شب‌بازی‌اند.

قبل از این، تجربه او از تعامل آنلاین به فیس‌تایم محدود می‌شد که از آن برای ملاقات‌های تک‌نفره با پدر بزرگ و مادر بزرگ صبور و با حوصله‌اش استفاده می‌کرد. بنابراین، توقع ما از توانایی‌های رافعی واقع‌بینانه نبود. نباید انتظار می‌داشتیم مقابل صفحه‌ای بنشیند که انیمیشن جستجوگران را پخش نمی‌کند.

انتظارات رافعی هم واقع‌بینانه نبود؛ او عادت داشت با دوستانش رودرو صحبت کند، بغلشان کند، دستشان را بگیرد و با آن‌ها دعوا کند. بهار گذشته، بارها به ما گفت که فلان بچه توی زمین بازی به عمد دستش را لگد کرده است.

البته این را با عصبانیت نمی‌گفت، بلکه لحنش بیشتر شبیه فرد متعجبی بود که کینه‌ای را به دل گرفته است که قرار است روزی سر باز کند. این لحن اما رفته رفته حالت نوستالژیک به خود گرفت: اصلاً کاش دوباره می‌شد فلان بچه بتواند دستش را لگد کند!

یکی از نکات هیجان‌انگیز زیستن در این لحظه خنجر تاریخی آن است که دهم‌دهم عقیده‌های سفت و محکمی در خود پیدا می‌کنم که تا پیش از این از وجودشان خبر نداشتم. اگر پیش از نیمه مارس ۲۰۲۰، نظرم را درباره ویدئو کنفرانس می‌پرسیدید، احتمالاً شانه‌هایم را بالا می‌انداختم و می‌گفتم چیز خوبی است، اما حالا باید عقیده‌ام را کمی اصلاح کنم. اصلاً خوب نیست. وحشتناک است، نوعی شکنجه روانی است و من آن قدر از آن متنفرم که تنفرم شکلی فیزیکی به خود گرفته است، چیزی مانند واکنش آلرژیک.

این انرژی را تجارب حرفه‌ای دوران بزرگسالی‌ام ایجاد نکرده است؛ می‌توانم خودم را مجبور کنم در میزگردهای آنلاین و نشست‌ها و رخدادهای ادبی شرکت کنم (که البته با کمال تأسف، با حضور در آن‌ها از ساعات خوشی محروم می‌شوم که هر هفته به یمن نرم‌افزار زوم با اقوامم سپری می‌کنم). می‌توانم از قبل برنامه‌ریزی کنم و با خستگی مفرطی کنار بیایم که بعد از یک روز پر از «زوم» سرانجام می‌آید و شیوه جانم را می‌کشد و مغزم را از کار می‌اندازد؛ اما تنفرم بیشتر از آن‌جا ناشی می‌شود که در دوران آموزش مجازی در بهار مجبور بودم به رافعی، پسر پنج‌ساله‌ام، آموزش بدهم.

من از شروع پاییز می‌ترسم؛ وقتی که کلاس‌های مهدکودک‌ش تا اندازه‌ای و شاید به کلی، از راه دور برگزار خواهد شد. دوست دارم خلافتش ثابت شود، اما احتمال می‌دهم مهدکودک زومی برای او و خانواده‌ام بدتر از آن باشد که اصلاً مدرسه‌ای در کار نباشد.

اگر بگویم کلاس‌های پیش‌آمادگی مجازی خوب پیش نرفت، حق مطلب را ادا نکرده‌ام. روز اول رافعی گریه کرد، جیغ کشید، من و پدرش را زد، برادرش را زد، وسایل خانه را شکست و یک فنجان آب‌میوه روی لپ‌تاپم خالی کرد.

امروز در تاریخ

سرمایه‌گذاری‌های دولت ایران در خارج از کشور

۲۸ مهرماه ۱۳۵۵ اعلام شد که دولت وقت ایران ۲۵ در صد از سهام شرکت کروپ آلمان را خریداری کرده است. دولت وقت ایران دست به سرمایه گذاری های خارجی دیگری هم با دلاری حاصل از فروش نفت دست زده بود.

اعدام فیلسوف رومی

۱۲۰ اکتبر، سالروز اعدام «آنیسیوس بئوتیوس»، فیلسوف، نویسنده و سیاستمدار رومی در شهر رم است. یکی از اتهامات «بئوتیوس» حمایت از ژنرالی بود که این ژنرال متهم به خیانت از جمله جاسوسی برای ایران شده بود. بئوتیوس همچنین متهم شده بود که با روم شرقی تماس گرفته و این دولت را از ضعف‌های دولت روم غربی آگاه کرده تا دست به تعرض بزند و وحدت روم را احیاء سازد. «بئوتیوس» عضو سنای روم بود. آخرین کتاب بئوتیوس «تسلای فلسفه» نام دارد که در آن ثابت کرده است که «تقوا»، پاکدامنی و پرهیزگاری «یادگار، ابدی و همیشگی اند». به باور این فیلسوف، «تقوا» یک قدرت است. تقوا را نمی‌توان از انسانیه که، با افعای آن، آن است سلب کرد.

پروفیسور «جان دوی»، فیلسوف قرن ۲۰

۲۰ اکتبر، زادروز زاجان دوی، بزرگترین فیلسوف قرن ۲۰ آمریکاست که در سال ۱۸۵۹ به دنیا آمد و اول ژوئن ۱۹۵۲ بدرود حیات گفت. پروفیسور «دوی» یک سال پیش از فوت، از تلاش مردم ایران برای ملی کردن صنعت نفت خود حمایت کرده و گفته بود که دکتر مصدق ایران را در راهی درست به سوی دموکراسی قرار داده است. از نظر پروفیسور «دوی» که بیش از هر فیلسوف دیگر در طول تاریخ کتاب نوشت، «آموزش و پرورش» ستون پیشبرد یک ملت به سوی کمال و تمدن و در نتیجه دموکراسی و تضمین حقوق انسان است و گفته بود که وقتی حقوق افراد رعایت شود، «آزادی» که آرزوی بشر است، تأمین می شود.

توافق انگلستان و شوروی درباره اروپای شرقی

۱۲۰ اکتبر ۱۹۴۴، استالین و چرچیل، رهبران شوروی و انگلستان در مذاکرات مسکو موافقت کردند که پس از پایان جنگ جهانی دوم، اروپای شرقی به صورت مناطق نفوذ میان دو دولت قسمت شود. «اتاریخ» نشان داد که پس از جنگ، استالین همه اروپای شرقی را زیر نفوذ شوروی قرار داد که نتیجه‌اش تأیید شده شوروی و اعمارش از سوی چرچیل به «به ده آهنب» و آغاز جنگ سرد بود.

www.iranianshistoryonthisday.com

قاب امروز

سید معبر / عکس از: فاطمه عابدی - ایرنا

سرایه

دردا که درد ما به دوائی نمی رسد

و بن کار ما به برگ و نوائے نمے رسد

ن غم جو جو جس ناله مم كنم

در گوشه ما جو بانگ در آید، نمه رسد

مے رو بہ باہان نمے رہے

جہدی کہ ہم کنیم به جاد نم رسد

خسته جز در همان نم رود

دست بسته جز به دعا نم رسد

بر ما ز عشق قامت و بالاش یک نفس

ممکن: نم شود که بالا: نم: سد

میں نے گشتِ گلابان کی مشق

یہ سب کچھ دیکھ کر ان کے دل میں ایک عجیب سی کیفیت پیدا ہوئی۔

از حوال پادساه صلايی نم

گفتم گدای کوی توام گفت ای عبید

سلطانی این چنین به گدایی نمی‌رسد

عیدِ زاکانی،

جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

۱	فلز گرانبها درد و رنج	جنس مذکور کلیسای اصفهان	عضو پرواز بارفرازا و حامی	باغ درختان خرما	مال ما را خوب می کنند
۲					شهری در اصفهان
۳		مخفف الی آخر قدر و مرتبه			منابع بنامین انتقاد خون
۴	از صفات خداوند دوازده ماه	بارچه ای سفید خاطر و حافظه	اشاره کردن	ل	
۵					سکاه فشار نظیر
۶		سعی بسیار خمیازه			
۷			لیکن		
۸	شهری در ایلام عزیز	ل			فرزندان بازی های سراسری
۹	ماه سریانی				
۱۰					بخت ایران لمحه ای برای تأکید
۱۱					قواب آلود بیله و طایفه
۱۲					ع

سودو کو

2159

		۷				۳		
	۴			۶			۵	
		۸	۳	۴		۱		۷
			۸	۹				۴
۵								۶
۸				۳	۵			
۴		۱		۸	۶	۹		
	۳			۷			۸	
		۵				۶		

۳	۱	۸	۹	۴	۵	۷	۶	۲
۷	۶	۲	۳	۱	۸	۹	۴	۵
۹	۴	۵	۷	۶	۲	۳	۱	۸
۸	۳	۱	۵	۲	۹	۴	۷	۶
۴	۹	۷	۸	۳	۶	۵	۲	۱
۵	۲	۶	۱	۷	۴	۸	۳	۹
۶	۸	۳	۴	۵	۱	۲	۹	۷
۱	۷	۹	۲	۸	۳	۶	۵	۴
۲	۵	۴	۶	۹	۷	۱	۸	۳

ح ۲۸۵۸

چهل سال پیش در همین روز

روز دوشنبه ۲۸ مهر ماه ۱۳۵۹ برابر با ۱۰ ذیحجه ۱۴۰۰ مصادف با عید قربان تعطیل بود و روزنامه اطلاعات منتشر نشد.

مشکلات صادرات صنایع دستی ایران

بازار جهانی صنایع دستی همواره یکی از زیسته‌های مناسب برای رونق صادرات و کارآفرینی و افزایش تولید و توسعه جوامع محلی بوده است. به عبارت دیگر انواع صنایع دستی فقط برای مصرف کننده داخلی کاربرد ندارند و خریداران خارجی در آن سوی مرزها نیز می‌توانند جامعه هدف تولید این نوع کالاها فرض شده.

با وجود این بستر سودآور اما صادرات همیشه میسر نیست و گاهی موانع بسیاری مانع تحقق این تجارت و باعث دلسردی و بی‌رونی تولید انواع صنایع دستی می‌شوند؛ از جمله: هزینه بالای حمل و نقل و بسته‌بندی که گاهی بیشتر از هزینه و قیمت خود محصول می‌شود؛ حساسیت صادرات صنایع دستی که به مراقبت و بسته‌بندی دقیق نیاز دارند تا سالم برسند، مشکل انتقال ارز صادراتی و این که خریدار خارجی شرایط انتقال ارز و اوضاع فعلی اقتصادی ما را می‌داند و از آن به عنوان یک حربه استفاده می‌کند و پول صادرکننده را در قالب دیگری می‌دهد، بی‌مهری و حمایت کم دولتی ها از هنرمندان صنایع دستی، تمرکز بر کشورهای حوزه خلیج فارس برای صادرات در حالی که سلیقه و بازار آنها مطابق با صنایع دستی چینی و هندی است، یافتن بازار مناسب برای صنایع دستی ایران و ...

این در حالی است که کشور ایران، سابقه بسیار طولانی در بحث تولید صنایع دستی دارد و جزو سه کشور تولیدکننده بزرگ صنایع دستی در دنیا در کنار کشور های چین و هندوستان است.

نرگس شایق، مدیر سبایت آرانیک و فعال در زمینه بازاریابی و فروش و صادرات صنایع دستی نیز در گفتگو با شبکه ایران کالا در این باره گفته است: صنایع دستی در کشور ما قدمت زیادی دارد اما وضع تولید و فروش این اقلام در کشور چندان خوب نیست؛ زیرا در درجه اول تولیدکنندگان مشکل بازار فروش دارند به‌ویژه در روستاها که دسترسی به بازارهای روز کشور ندارند و جامعه محلی اصلاً بازار خارجی برای فروش قابل‌متصور نیست در حالی که تولیدات منحصر به فرد با قیمت پایین دارند.

این تولیدکنندگان اغلب برای فروش مشکل دارند؛ مثلاً هنرمندانی که در یکی از روستاهای مشهد ارغوان بافی می کنند، به خاطر خشکسالی مشکل تأمین چوب درخت ارغوان دارند یا سفالگران در جنوب مشکل تأمین مواد اولیه دارند. با این حال مشکل اصلی، نداشتن بازار است؛ زیرا این تولیدکنندگان نمی توانند کارهایشان را بفروشند و در آمد کم کنند، بنابراین هم ترغیب نمی شود کار دنبال کند و با بگردد.

از سوی دیگر بازاریاری هند و چین که می توان در آنها صنایع دستی ایرانی را عرضه کرد، به خاطر فاصله زیاد، دور از دسترسی هستند. در حال حاضر برخی از مشتریان ما، ایرانیان خارج از کشور هستند که به صورت عمده از ما خرید می کنند. این در حالی است که ما زیرساخت تکفروشی در خارج از کشور نداریم و مشکل انتقال پول هم، طوری که مقرون به صرفه باشد، وجود دارد. البته توانستیم تا حدی با عمده فروشی به کشورهای که رابطه خوب با آنها داریم، از جمله چین، آلمان و فرانسه مشکل را تا حدی برطرف کنیم. شیوع بیماری کرونا نیز متأسفانه روی بحث گردشگری و صنایع دستی خیلی تأثیر سوء گذاشته است به جز بخش فروش آنلاین. در این مدت تولیدکننده های خرد خیلی ضربه خورده اند و بخش فروش خارجی بیش از شش ماه می شود که بسته شده است. همه دنبال این هستیم که این مشکل را حل کنیم، اما این مشکل در کل جهان به وجود آمده است و هیچ نمایشگاهی طی این شش هفت ماه برگزار نشده است. باید دنبال راه های جدید باشیم تا بتوانیم بازار را دوباره به دست بگیریم.

در این مدت صندوق نوآوری و شکوفایی و سامانه کارا کمک‌هایی در قالب وام ارائه داده‌اند اما حوزه صنایع دستی نیازمند حمایت‌های بیشتری است تا تولیدکنندگان بتوانند این صنعت قدیمی و ماندگار را نگه دارند و به عنوان میراث فرهنگی کشور به یادگار بگذارند.

منبع: تسنیم